

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף מ"ז ע"א

פרשת בראשית

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (מ"ו ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

נִפְּשׁ וְדַאי דְהָהוּא חַיָּה וְאַקְרוּן גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָא. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם דְּאֲנוּן
מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא. וְאֵת כָּל עוֹף כְּנָף לְמִינֵהוּ אֵלִין צְדִיקָיָא דְכָהוֹן וּבְגִין כֶּף אֲנוּן נִפְּשׁ
חַיָּה. דְּבַר אַחֵר וְאֵת כָּל עוֹף כְּנָף כְּדָקָא אֲתַמָּר אֵלִין אֲנוּן (לעיל לד א) שְׁלוּחֵי עֲלָמָא.

תרגום לעברית

וְלִכְּן כְּתוּב אַחֲרֵיו וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר [ד' א' א] הָרִי
בִּארְנוּ אֱלֹהִים, לוֹיִתָּן וּבֵת זֹגוּן אֱלֹהִים הֵם שְׂבָעִים מְמַנִּים גְּדוֹלִים עַל שְׂבָעִים הָעַמִּים, וְלִכְּן
נִבְרָאוּ כָּלָם לְהִיּוֹת שׁוֹלֵטִים עַל הָאָרֶץ. וְאֵת כָּל נִפְּשׁ הַחַיָּה הָרִמָּשָׁת - אֱלֹהִים הֵם יִשְׂרָאֵל
שֶׁהֵם נִפְּשׁ וְדַאי שֶׁל אוֹתָהּ חַיָּה, וְנִקְרָאִים גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָא. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם -
שֶׁהֵם מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה. וְאֵת כָּל עוֹף כְּנָף לְמִינֵהוּ - אֱלֹהִים הַצְּדִיקִים שֶׁבָּהֶם, וְלִכְּן הֵם
נִפְּשׁ חַיָּה. דְּבַר אַחֵר, וְאֵת כָּל עוֹף כְּנָף - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, אֱלֹהִים הֵם שְׁלוּחֵי הָעוֹלָם.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי אֶבְיָא נִפְּשׁ חַיָּה דְּאֲנוּן (ד' א' א) יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאֲנוּן בְּנֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
(ד' א' א) בְּנִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) וְנִשְׁמַתְהוֹן קְדִישִׁין מִנִּיהּ אֲתִיָּין. נִפְּשָׁאן דְּשָׂאָר עַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת מֵאֵן אֲתֵר הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵאֲנוּן סְטָרִי שְׁמַאֲלָא

דַּמְסָאבִי לוֹן אֵית לוֹן נִשְׁמָתִין. וּבְגִין כֹּךְ כָּלְהוּ מְסָאבִין, וּמְסָאבִין לְמֵאן דְּקָרַב בְּהַדְיָהּ:

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי אָבָא, נֶפֶשׁ חַיָּה שָׁהִם [הם] יִשְׂרָאֵל, מְשׁוּם שָׁהִם בְּנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא [ד'א] בְּנִים לַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא] וְנִשְׁמֹת הַקָּדוֹשׁוֹת שָׁלָהֶם בָּאוֹת מִמֶּנּוּ. נִפְשׁוֹת שְׂאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲכוּ"ם מֵאִיזָה מְקוֹם הֵם? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאוֹתָם צִדְדֵי הַשָּׁמַאל שְׁמִטְמָאִים אוֹתָם יֵשׁ לָהֶם נִשְׁמֹת, וְלָכֵן כָּלֶם טְמֵאִים וּמְטֵמָאִים מִי שְׁקָרַב עִמָּם.

טקסט הזהר

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגו' כְּלַהוֹן שְׂאָר חִיוֹן אַחֲרָנִין כָּל חַד וְחַד כְּפֹם זַיְנִיה, וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָאֵי מְסִיַּע לְמָה דְּאִמְרָן נֶפֶשׁ חַיָּה אֵלִין יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוֹן נֶפֶשׁ חַיָּה קַדִּישָׁא עֲלָאָה. בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ אָרֶץ אֵלִין שְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת דְּלָאוּ אִנּוֹן נֶפֶשׁ חַיָּה אֵלָא (ד'א ערלה) כְּדִקְאָמְרוּ:

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגו' - כָּל שְׂאָר הַחַיּוֹת הָאֲחֵרוֹת כָּל אַחַת וְאַחַת כְּפִי מִיָּנָה. וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זֶה מְסִיַּע לְמָה שְׁאִמְרָנוּ שֶׁנֶּפֶשׁ חַיָּה אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שָׁהִם נֶפֶשׁ חַיָּה קְדוֹשָׁה עֲלִיוֹנָה. בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ אָרֶץ - אֵלּוּ שְׂאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה שְׂאִינָם נֶפֶשׁ חַיָּה, אֵלָא [ד'א ערלה] כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ.

טקסט הזהר

השלמה מההשמטות (סימן כה)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּתִי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֹרֵעַ לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּבִינָ' הַדְּאִקְרִי אֱלֹהִים דְּכִיּוֹן דְּאִימָא עֲלָאָה חֲמַאת לוֹן שְׁלָמִין יְהִיב לוֹן תְּפִנוּקִין מְלַעֲיָלָא לְאַתְקִימָא בְּעֲלָמָא. תָּא חַזִּי, אָדָם קַדְמָאָה קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא יְהִיב לִיה כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֹרֵעַ וְלֹא יְהִיב לִיה רִשׁוּ לְמִיכָל בְּעִירִי וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא, בְּגִין דְּגִלִּי קַמִּיָּה דְּהוּא זְמִין לְאַתְפַּתָּאָה בְּהַהוּא נְחָשׁ דְּאִיהוּ

ערום מכל חית השדה אמר הקדוש ברוך הוא אֲרַחֲקִינֶיהָ מִנִּיהָ וְלֹא יִהְיֶה עֶסֶק בֵּיהָ וְלֹא בִבְעִירֶיהָ וְלֹא בְעוֹפֵי בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִים לִיהָ לְפָר נֶשׁ מְכָשׁוּל מִקְמִיהָ, מֵאִים יִתְקִיִּים בְּעֶלְמָא.

תרגום לעברית

ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע - כנגד הדרגה של בינה שנקראת אלהים. שפיון שהאם העליונה ראתה אותם שלמים, נתנה להם תפנוקים מלמעלה להתקיים בעולם. בא ראה, לאדם הראשון נתן הקדוש ברוך הוא כל עשב זרע זרע, ולא נתן לו רשות לאכל בהמות ועופות השמים, משום שגלוי לפניו שהיה עתיד להתפתות באותו נחש שהוא (בראשית ג) ערום מכל חית השדה. אמר הקדוש ברוך הוא, ארחיק אותו ממנו, ולא יהיה לו עסק עמו ולא עם הבהמות ולא עם העופות, משום שהקדוש ברוך הוא הרים לאדם מכשול מלפניו אולי יתקיים בעולם.

טקסט הזוהר

אָבֵל כַּד אֲתָא נַח דְּאֶקְרִי צְדִיק מָה כְּתִיב בֵּיהּ (בראשית ח') וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְהָאֵל אֹקִימָנָא הָהוּא מִזְבֵּחַ דְּאֶקְרִיב בֵּיהּ אָדָם הָרָאשׁוֹן. וּמֵאִי טַעְמָא וַיִּבֶן בְּגִין דְּחִיבִי עֲלֵמָא עֲבָדֵי בָהּ פְּגִימוֹ. אֲתָא נַח וְקָרִיב הָהוּא מִזְבֵּחַ בְּבַעֲלָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיַּעַל עֹלֹת בְּמִזְבֵּחַ חֶסֶד, כַּד חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאֶתְקָרִיב הָהוּא מִזְבֵּחַ וְקָרִיב הִנְהוּ בְּעִירֵי דְכִי יִהְיֶה לִיהּ רֶשׁוּ לְמִיכָל כְּלָהוּ בְּעִירֵי. מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּאֶתְקִירַב בְּהוּא בְּרִית עֵץ הַחַיִּים, וְקָרִיב לִיהּ בְּעֵץ הַדַּעַת וְעָבַד יְחֻדָּא בְּקִדְמִיתָא אֱלָא דְלִבְתָּר אֲתַפְתָּא דְבָעָא לְמַבְדֵּק בְּהוּא חוּבָה וְלֹא לְאֲתַדְבֵּק בֵּיהּ וְאַפִּילוּ הָכִי לֹא אֲשַׁתְּזִיב מִנִּיהּ וְנִצִּיב הָהוּא כְּרָמָא.

תרגום לעברית

אָבֵל כְּשֶׁבָא נַח, שְׁנַקְרָא צְדִיק, מָה כָּתוּב בּוֹ? (בראשית ח) וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה. הָרִי פִּרְשָׁנוּ אוֹתוֹ הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבּוֹ הִקְרִיב אָדָם הָרָאשׁוֹן. וּמָה הַטַּעַם וַיִּבֶן? מִשּׁוּם שֶׁרָשָׁעֵי הָעוֹלָם עָשׂוּ בָהּ פְּגָם, בָּא נַח וְהִקְרִיב אוֹתוֹ מִזְבֵּחַ לְבַעֲלָה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיַּעַל עֹלֹת בְּמִזְבֵּחַ, חֶסֶד.

כְּשֶׁרָאָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁנִּקְרַב אוֹתוֹ מִזִּבְחַ וְהִקְרִיב אוֹתָם בְּהִמּוֹת טְהוּרוֹת, נָתַן לוֹ רְשׁוֹת לֶאֱכֹל כָּל הַבְּהֵמוֹת, מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהוּא הִחְזִיק בְּאוֹתוֹ בְּרִית עֵץ הַחַיִּים וְקִרַּב אוֹתוֹ לְעֵץ הַדַּעַת, וְעָשָׂה יַחֲוֹד כְּבָרָאשׁוֹנָה, אֲלֵא שְׂאֵחֵר כִּךְ הִתְפַּתָּה שְׂרָצָה לְבִדֵּק אֶת אוֹתוֹ הַחֲטָא וְלֹא לְבִדֵּק בּוֹ, אֲפִלּוּ כִּי לֹא נִצַּל מִמֶּנּוּ וְהִצִּיב אוֹתוֹ כָּרֶם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, אָדָם דְּזִמִּין לְאַתְפַּתָּא בְּאִילָנִי לָא יָהֵב לִיה אִילָנִי וְאַרְחֻקִּינְהוּ מִנִּיה דְּהָא לָא אֲדַכֵּר לוֹן אֲלֵא דְּאִיהוּ עֶבֶד גְּרַמִּיָּה חוּל וְנִצְיָב הֵהוּא כְּרָמָא דְּאִקְרִי בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּקִדְמִיתָא אֲשַׁתְּלִים בִּיה וְחִפְיָא עָלֶיהָ (וְאִשְׁתַּזִּיב) אֲשַׁתַּזִּיב בָּהּ. וּמֵאֵן אִיהִי בֵּית יִשְׂרָאֵל דָּא תִּיבָה דְּאִקְרִי אַרוֹן הַבְּרִית. וְהִשְׁתָּא כַּד בָּעָא לְמַבְדֵּק, מָה כְּתִיב (בְּרַאשִׁית ט) וַיִּשֶׁת מִן הָיִזָּן, כִּמָּה דָּאֵת אָמֵר, וְתִקַּח מִפְּרִיו. לְבַתֵּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֶהְלָה. גָּלִי הֵהוּא פְּרָצָה בְּקִדְמִיתָא בְּגוּ מִשְׁכְּנִיה בְּגוּ לְגוּ. וְאִי לָאוּ הֵהוּא מְדַבְּחָא דְּאִגִּינַת עָלֶיהָ מִשּׁוּם דְּאַתְדַּבֵּק בָּהּ בְּקִדְמִיתָא הָוָה נִתְפָּס מִיד. וְעַם כָּל דָּא כַּד לֹא עֶבֶד לִיה אֲלֵא לְמַבְדֵּק, כָּסִי עָלֶיהָ אוֹרִייתָא וְלֹא פִּרְסִמִּיָּה כִּמָּה דְּפִרְסֵם לְאָדָם. וְהֵהוּא מְדַבְּחָא הוּא כְּפָרָה עָלֶיהָ.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, אָדָם שֶׁעָתִיד לְהִתְפַּתּוֹת בְּאִילָנוֹת, לֹא נָתַן לֹא אִילָנוֹת וְהִרְחִיק אוֹתָם מִמֶּנּוּ, שֶׁהֲרִי לֹא הִזְכִּירָם, אֲלֵא שֶׁעָשָׂה אֶת עֲצָמוֹ חֵל, וְנִטַּע אוֹתוֹ כָּרֶם שֶׁנִּקְרָא בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּתַחֲלָה נִשְׁלַם בּוֹ וְכִסָּה עָלָיו נִצַּל [וְנִצַּל] בּוֹ. וּמִי הִיא בֵּית יִשְׂרָאֵל? זֶה תִּבָּה שֶׁנִּקְרָאת אַרוֹן הַבְּרִית. וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁרָצָה לְבִדֵּק מָה כְּתוּב? (בְּרַאשִׁית ט) וַיִּשֶׁת מִן הָיִזָּן, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְתִקַּח מִפְּרִיו. אַחֵר כִּי וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֶהְלָה, גָּלָה אוֹתָהּ פְּרָצָה כְּבָרָאשׁוֹנָה בְּתוֹךְ מִשְׁכְּנוֹ לְפָנֶי וּלְפָנִים. וְאִם לֹא אוֹתוֹ מִזִּבְחַ שֶׁהִגֵּן עָלָיו מִשּׁוּם שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ בְּתַחֲלָה, הִיָּה נִתְפָּס מִיד. וְעַם כָּל זֶה, כְּשֶׁלֹּא עָשָׂה אוֹתוֹ רַק לְבִדֵּק, כִּסְתָה עָלָיו הַתּוֹרָה וְלֹא פִּרְסָמָה אוֹתוֹ כִּמּוֹ שֶׁפִּרְסֵם אֶת הָאָדָם, וְאוֹתוֹ מִזִּבְחַ כְּפָרָה עָלָיו.

תא חזי, מזבֿח שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים הוּא תִּלְתִּין וּתְרִין עַל תִּלְתִּין וּתְרִין אָמָה (וְהִיא) הִיא רְמִיזָא בְּתֵרִין וּתִלְתִּין נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה. דְּהָא חֲכָמָה תִּתְּאָה אֲקָרִי, עָלָה אָמָה וּכְנָס אָמָה, זֶהוּ יִסוּד'ד לְקַבֵּל (צָדִיק) צָד'ק דְּלַעֲיָלָא דְּהָא כְּגוּוֹנָא דְּכוּלְהוּ דְּרָגִין אִית בָּהּ וּכְלָהוּ אֶתְחַזְיִין בָּהּ דְּהָא מְרָאָה אֲקָרִי.

תרגום לעברית

בא ראה, מזבֿח שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים הִיָּה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם עַל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם אָמָה, וְהִיא רְמוּזָה בְּשֹׁלֶשִׁים וּשְׁנַיִם נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, שְׁהָרִי חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה נִקְרָאת. עָלָה אָמָה נְכָנָס אָמָה - זֶהוּ יִסוּד, כְּנָגֵד [צָדִיק] צָדֵק שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁהָרִי כְּמוֹ שֵׁשׁ בָּהּ אֵת כָּל הַדְּרָגוֹת וְכָלֵם נִרְאִים בָּהּ, שְׁהָרִי נִקְרָאת מְרָאָה.

טקסט הזוהר

עָלָה חֲמֵשׁ וּכְנָס אָמָה, זֶהוּ סוּבֵב לְקַבֵּל הֵהוּא דְּרָגָא דְּאֶתְדַּבֵּק בָּהּ דְּאִיהוּ סוּבֵב לְהֵהוּא מְזַבֵּחַ הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקֵּנִי דְּהָא מִיִּסוּד'ד עַד הֵהוּא דְּרָגָא חֲמֵשָׁה דְּרָגִין אֵינוֹן.

תרגום לעברית

עָלָה חֲמֵשׁ וּכְנָס אָמָה - זֶהוּ סוּבֵב, כְּנָגֵד אוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁנֵדִבֵּק בָּהּ, שְׁהִיא סוּבֵבֶת אֵת אוֹתוֹ הַמְּזַבֵּחַ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שִׁיר ב) וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקֵּנִי, שְׁהָרִי מִיִּסוּד עַד אוֹתָהּ דְּרָגָה חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת הֵן.

טקסט הזוהר

עָלָה שְׁלֹשׁ וּכְנָס אָמָה, אֵלּוּ קֶרְנוֹת לְקַבֵּל אֵינוֹן תִּלְתָּא דְּרָגִין דְּאֶתְיִין לָהּ מִנִּיָּהוּ תִּקִּיפוּ עָלָהּ וְשַׁפֵּעַ. וּבְגִין כֹּה דוּד שְׁנַמְשָׁח בְּקֶרֶן נִמְשָׁכָה מְלָכוּתוֹ בְּגִין דְּאִיהוּ בְּאֵינוֹן קֶרְנוֹת הַמְּזַבֵּחַ תִּקִּיפוּ דְּמִדְּבַחָא עָלָהּ.

עָלָה שֶׁלֹשׁ וְכֵנֶס אִמָּה - אֵלֹו קֶרְנוֹת, כְּנָגֵד אוֹתָן שֶׁלֹשׁ דְּרָגוֹת שָׂרָאוּ לָהּ מֵהֶם הַתִּקְוָה הַעֲלִיּוֹן וְשִׁפְעַ, וּמִשּׁוּם כֶּךָ דָּוִד שֶׁנִּמְשַׁח בְּקֶרֶן, נִמְשָׁכָה מִלְכוּתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא בְּאוֹתָן קֶרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ, תִּקְוָה הַמִּזְבֵּחַ הַעֲלִיּוֹן.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, אַרְבַּע קֶרְנוֹת, אִמָּה עַל אִמָּה אֵית בֵּיה בְּמִזְבֵּחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ כִּסָּא דָּוִד יוֹם רְבִיעָאִי לְתַת לָהּ שִׁפְעַ מְאִינוֹן שֶׁלֹשׁ אֲמוֹת לְאִינוֹן אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְכֵד הָווּ מְקַרִּיבִין כְּהֵנִי מִסְטָרָא דְחֶסֶד עַלְת הַתְּמִיד לְגַבִּי מִזְבֵּחַ הָווּ מְקַרִּיבִין לִיה הָהוּא אֲתָרָא דְאִקְרִי מִזְבֵּחַ. וְכֵד הָווּ עֲבָדִין מִתְּנוֹת מִדְּמָא דְעוֹלָה הָווּ סִלְקִין וְהָווּ אֲזִלִּין בְּהָהוּא סוּבָב דְּאִיהוּ דְרָגָא דִּידְהוּ וְחוֹלְקִיה דְּאִבּוּהוֹן דִּיהֲבִין שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע לְקַבֵּל הָהוּא אֲתָרָא דְאִקְרִי עוֹלָה.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, אַרְבַּע קֶרְנוֹת אִמָּה עַל אִמָּה יֵשׁ בְּמִזְבֵּחַ, מִשּׁוּם שֶׁהִיא כִּסָּא דָּוִד, יוֹם הַרְבִּיעִי לְתַת לָהּ שִׁפְעַ מְאִינוֹן שֶׁלֹשׁ אֲמוֹת לְאוֹתָן אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְכִשְׁהָיוּ מְקַרִּיבִים הַכְּהֲנִים מִהֲצַד שֶׁל חֶסֶד עוֹלַת הַתְּמִיד אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ, הָיוּ מְקַרִּיבִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא מִזְבֵּחַ (מִלְכוּת). וְכִשְׁהָיוּ עוֹשִׂים מִתְּנוֹת מִדָּם הָעוֹלָה, הָיוּ עוֹלִים וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּאוֹתוֹ הַסּוּבָב שֶׁהוּא הַדְּרָגָה שֶׁלָּהֶם וְחֵלֶק אֲבִיהֶם, וְנוֹתְנִים שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע כְּנָגֵד אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא עוֹלָה.

טקסט הזוהר

וְלִקְבֹּל שְׁתֵּי מִתְּנוֹת דִּיהוּא בּוֹכְרָא דְנִטִּיל תִּרִּין חוֹלְקִין הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֱהָלִים רַחֲמֵי וְדִינָא וְנָסִיב הָהוּא צָדִיק תִּרִּין חוֹלְקִין דִּידִיהָ הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים א ה) נִתְּנָה בְּכֶרְתּוֹ לְיוֹסֵף וְתִרִּין חוֹלְקִין דְּאִבּוֹי וְנָסִיב כָּלָא הָאִי כָּ'ל וְאִמְלִי לָהּהוּא אֲתָרָא דְאִקְרִי יָם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (קֹהֶלֶת א) כָּל הַנִּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם.

וכנגד שתי מתנות של אותו בכור שנוטל שני חלקים. זהו שכתוב (בראשית כה) ויעקב איש תם ישב אהלים, רחמים ודין, ולקח אותו צדיק שני חלקים שלו. זהו שכתוב (דברי הימים א ה) נתנה בכרתו לבני יוסף, ושני חלקים של אביו, ולקחה הכל כל הזאת, וממלא אותו מקום שנקרא ים. זהו שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים.

טקסט הזוהר

האי מזבח העולה הנה גביה, הא (האי) ט' אמות לקבל ט' דרגין דאיכא עד צדיק תשיעא דכולא טו"ב ודאי. ואיהו כבגין אוצר רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה הדיא הוא דכתיב ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והאי מזבח עלאה היא אשתו דאדם דלעילא ובגין כך אקרי מזבח עולה כמה דאת אמר (יהושע ג') ארון הברית ודא כנסת ישראל ואקרי מזבח מאי טעמא אקרי הכי בגין דכד בני עלמא לא מכשרן עובדייהו איהי דבחא לון הדיא הוא דכתיב (ויקרא כ"ו) והפתי אתכם אף אני. דהא כל מאני קרבא דמלכא בידיה אתמסרו הדיא הוא דכתיב (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה. ובגין כך אורייתא שלימתא קודשא בריה הוא יתבה לון לישראל למזכי בה לחיי עלמא לאשתזבא מדינוי דההוא מזבח. מה דלית רשו לגבא אחרא לקרבא לגבה.

תרגום לעברית

זה מזבח העולה היה אצלו. תשע אמות הללו כנגד תשע דרגות שיש עד הצדיק התשיעי של הכל, טוב ודאי, והיא כבגין אוצר, רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה. זהו שכתוב (בראשית ב) ויבן ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והמזבח העליון הזה הוא אשתו של אדם שלמעלה, ולכן נקרא מזבח העולה, כמו שנאמר (יהושע ג) ארון הברית, וזו כנסת ישראל, ונקראת מזבח. מה הטעם נקראת כך? משום

שְׁפֹאֲשֶׁר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵין מַעֲשִׂיהֶם כְּשָׂרִים, הִיא זֹכַחַת אוֹתָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא כו)
וְהִכִּיתִי אֶתְכֶם אַף [גם] אֲנִי, שֶׁהָרִי כָּל כְּלֵי הַקֶּרֶב שֶׁל הַמֶּלֶךְ נִמְסְרוּ בְּיָדָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(שיר א) הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה שְׂשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ. וְלָכֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן
לְיִשְׂרָאֵל תּוֹרָה שְׁלֵמָה לְזִכּוֹת בָּהּ לְחַיֵּי עוֹלָם וּלְהַנְצִיל מִדֵּין אוֹתוֹ הַמְזֻבָּח, מִה שְׂאִין רְשׁוֹת
לְאִישׁ אַחֵר לְקָרֵב אֵלֶיהָ.

טקסט הזוהר

וְכִי תִימָא הָא חֲמִינָא מִשֶּׁה קָרִיב לְגַבָּהּ שְׁבַעָה יוֹמִין בְּקִדְמִיתָא, תָּא חֲזִי כְּתִיב (שיר
השירים ב') שְׁמָא לֹו תַחַת לְרֹאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי. הָאִי קָרָא עַל (רנ"ח ע"ב) כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל אֶתְמַר כִּד אִיהִי שְׂרִיָא בְּאַרְעָא בְּכָל אֵינוֹן שְׁבַעָה יוֹמִין כְּלָהּ בְּשִׁלְמוֹ הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (ויקרא ח') שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֹא אֶת יָדְכֶם וּבִגְדֵיכֶם אֶת אֶקְרוֹן שְׁבַעַת יָמֵי הַמְלוּאִים
דִּיִּקָּא.

תרגום לעברית

וְאִם תֵּאמַר, הָרִי רָאִינוּ שְׁמִשֶּׁה קָרִיב אֵלֶיהָ שְׁבַעָה יָמִים בְּהַתְחַלָּה - בָּא רָאָה, כְּתוּב (שיר
ב) שְׁמָא לֹו תַחַת לְרֹאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי. הַפְּסוּק הַזֶּה נֶאמַר עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא
שׁוֹרָה בְּאַרְץ הַקְדוּשָׁה בְּכָל אוֹתָם שְׁבַעָה יָמִים כָּלָם בְּשִׁלְמוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא ח)
שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֹא אֶת יָדְכֶם, וְלָכֵן נִקְרְאִים שְׁבַעַת יָמֵי הַמְלוּאִים דְּוָקָא.

טקסט הזוהר

וּמִשֶּׁה דָּאִיהוּ לֹוֹי מְסֻטָּרָא דָּא קָרִיב בְּקִדְמִיתָא לְגַבֵּי הָאִי מְזֻבָּח. הָדָא הוּא דְּכְתִיב שְׁמָא לֹו
תַחַת לְרֹאשִׁי מֵאִי רֹאשִׁי אֶלָּא בְּרִישָׁא כִּד אֶתְדַבְּקַת הָאִי מְזֻבָּח בְּהִהוּא עוֹלָה שְׁמָא לֹו
אֶתְקָרִי בְּקִדְמִיתָא, וְעַם כָּל דָּא אֶתְעֲרוּ חֲבֵרִיָּא בְּחִלּוּק לָבָן שְׂאִין בּוֹ אִימָרָא שִׁימָשׁ. הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, (בראשית ל') מִחֲשׁוֹף הִלָּכֵן אֲשֶׁר עַל הַמִּקְלוֹת. בְּגִין דָּאֵף עַל גַּב דָּאִיהוּ
מְסֻטָּרָא דְּדִינָא אֶתְלַבֵּשׁ בְּחֶסֶד ד' וְקָרִיב לְגַבָּהּ וְאֶתְעֲר חֶסֶד ד' עֲלָאָה בְּעֵלְמָא.

ומִשֶׁה שֶׁהוּא לֹוִי, מֵצֵד זֶה הוּא קָרֵב בַּתְחִלָּה לַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרָאשֵׁי. מַה זֶה רָאשֵׁי? אֵלָּא בְּרָאשׁ, כְּשֶׁנִּדְבַּקְתָּ מִזְבֵּחַ הַזֶּה בְּאוֹתָהּ עוֹלָה, שְׁמָאלוֹ הִיא נִקְרָאת בַּתְחִלָּה. וְעַם כָּל זֶה הֵעִירוּ הַחֲבָרִים, בְּחִלּוֹק לָבֵן שָׂאִין בּוֹ אִמְרָא שְׁמֵשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (כְּרָאשִׁית ל) מִחֲשֵׁף הַלָּבֵן אֲשֶׁר עַל הַמִּקְלוֹת. מְשׁוּם שָׂאֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא מֵצֵד הַדִּין, הַתְּלַפֵּשׁ בְּחֶסֶד וְקָרֵב אֵלֶיהָ, וְהֵעִיר חֶסֶד עֲלִיוֹן בְּעוֹלָם.

טקסט הזהיר

וּמֵאֵי קָרִיב פֶּר בְּרִישָׁא תְּמִיד שֶׁל שְׁחַר עוֹלָה וְדָאִי. וְלִבְתָּר קָרִיב פֶּר חֲטָאת לְמִיָּהֵב שְׁלָמָא בֵּין הָהוּא פֶּר חֲטָאת וְאַהֲרֹן דְּחָב לְגַבָּהּ כַּד עָבַד עֲגָלָא (ס"א עוֹלָה) וְדָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְהַחֲטָאת לְקַבְּלָהּ אִיהּ. וְדָא פֶּר כִּהֵּן מְשִׁיחַ כַּד אִיהּ חָב לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ מַה דְּלֹא אִית בְּגִבָּר אַחֲרָא אֵלָּא נּוֹקְבָתָא לְחֲטָאת וְלִבְתָּר קָרִיב עוֹלָה לְגַבָּהּ. כִּיּוֹן דְּאַתְקָרִיב עוֹלָה לְגַבֵּי הָאִי מִזְבֵּחַ כְּדִין מְלוֹאִים הוּא. מְלוֹאִים לְעִילָא מְלוֹאִים לְתַתָּא וְכִלְהוּ עֲלֵמִין בְּחִדּוּהּ, דְּהָא מְטְרוֹנִיתָא אֶתְחַבְּרַת בְּבַעֲלָהּ וּכְדִין קָרִיב לְגַבֵּי הָהוּא מִזְבֵּחַ אֵיל הַמְּלוֹאִים.

תרגום לעברית

וּמַה הַקָּרִיב? פֶּר בְּרָאשׁ תְּמִיד שֶׁל שְׁחַר עוֹלָה וְדָאִי, וְאַחֲרַיָּה כֶּף הַקָּרִיב פֶּר חֲטָאת, לְתַת שְׁלוֹם בֵּין אוֹתוֹ פֶּר חֲטָאת וְאַהֲרֹן שְׁחָטָא לָהּ כְּשַׁעֲשָׁה עֲגֹל, וְזוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְהַחֲטָאת הִיא כְּנִגְדָּה. וְזֶה פֶּר כִּהֵּן מְשִׁיחַ כְּשֶׁהוּא חָטָא אֶל הַמִּזְבֵּחַ, מַה שָׂאִין בְּאִישׁ אַחֵר, אֵלָּא נִקְבָּה לְחֲטָאת, וְאַחֲרַיָּה כֶּף מְקָרִיב עוֹלָה אֵלֶיהָ. כִּיּוֹן שֶׁהַקָּרִיב עוֹלָה לַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה, אִזּוֹ מְלוֹאִים הִיא. מְלוֹאִים לְמַעַלָּה מְלוֹאִים לְמַטָּה. וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה, שֶׁהָרִי הַגְּבִירָה הַתְּחַבְּרָה עִם בַּעֲלָהּ, וְאִזּוֹ מְקָרִיב לְאוֹתוֹ מִזְבֵּחַ אֶת אֵיל הַמְּלָאִים.

וַיְהִיב מִהֵיוֹא דָמָא עַל תְּנוּחָה אוֹדְנָא דְאַהֲרֹן בְּגִין דְּתַהוּי רְכִיכָא לְמִשְׁמַע בְּרִכְיִכוּ וְלֹא בְקִשְׁיִי. וַיִּקְבֵּל מְלִי דְאוֹרִייתָא דְלֹא לְאַפְרָדָא תּוֹרָה שְׂפָעַל פֶּה מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב וּלְאַשְׁלָמָא עֲלָמִין כְּלָהוּ וְכֵן לְבָנוּי. וּפְקִיד לֹון דִּיתְבִּיבֹון בְּהֵיוֹא תַרְעָא דְהֵיוֹא אֶהֱל לְמִיטֵר הֵהוּא אַתְרָא דְלֹא יִתְקַרֵּב עָרֵל וְטָמֵא וַיִּשְׁתַּלְמֹון (כִּלְהוּ) כְּלָהוּן שְׂבָעָה יוֹמִין עֲלָאִין וַיִּסְתַּלְקוּן בְּהֵיוֹא דְרָגָא דְחֶסֶד דְּאִיהוּ מִתְתָּא לְעִילָא שְׂבִיעָאָה דְהָא אִינוּן בְּקַדְמִיתָא אַתְדַּבְּקוּ בְּהֵיוֹא פֶּתַח אֶהֱל מוֹעֵד וּלְבָתֵּר אֶסְתַּלְקוּ לְעִילָא. וּלְבָתֵּר מָה כְּתִיב וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבִיבֵינוּ הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (וִיקְרָא ט') וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּפְקִיד לִיָּה לְמִיֶּסֶב הֵהוּא עָגֹל דְחָב בֵּיָה וַיִּקְרִיבֵיָהּ לְגִבְיָהּ הֵהוּא מִזְבֵּחַ וְאִיהוּ הָוָה כְּסִיף לְקִרְבָּא לְגִבְיָהּ דְדַחִיל מִשְׁלָהוּבִי.

תרגום לעברית

וְנוֹתֵן מֵאוֹתוֹ דָּם עַל תְּנוּחָה אֲזֵן אַהֲרֹן כַּדִּי שְׂתַהֲיָה רַכָּה לְשִׁמְעַע בְּרַפּוֹת, וְלֹא בְקִשְׁיִי. וַיִּקְבֵּל דְּבָרֵי תּוֹרָה, שְׁלֹא לְהַפְרִיד בֵּין תּוֹרָה שְׂפָעַל פֶּה מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, וּלְהַשְׁלִים כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכֵן לְבָנוּי. וְצוּהָ אוֹתָם שֶׁיֵּשְׁבוּ בְּאוֹתוֹ הַשְּׁעָר שֶׁל אוֹתוֹ הָאֶהֱל, לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁלֹא יִקְרֵב עָרֵל וְטָמֵא, וַיִּשְׁתַּלְמֹוּ כָּל שְׂבָעַת הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים, וַיַּעֲלוּ בְּאוֹתָהּ דְרָגַת הַחֶסֶד שֶׁהִיא שְׂבִיעִי מִמַּטָּה לְמַעְלָה, שֶׁהָרִי הֵם בְּתַחֲלָה נִדְּבָקוּ בְּאוֹתוֹ פֶּתַח אֶהֱל מוֹעֵד, וְאַחֵר כֶּה הִתְעַלּוּ לְמַעְלָה. וְאַחֵר כֶּה מָה כְּתוּב? וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבִיבֵינוּ. זֶהוּ שְׂכָתוּב (וִיקְרָא ט) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, וְצוּהָ אוֹתוֹ לְקַחַת אוֹתוֹ עָגֹל שֶׁחָטָא בּוֹ וַיִּקְרִיבוּ לְאוֹתוֹ מִזְבֵּחַ, וְהוּא הָיָה מִתְבַּיֵּשׁ לְהַקְרִיב אֵלָיָהּ, שֶׁפָּחַד מִשְׁלָהוּבִיָּהּ.

טקסט הזוהר

אָמַר לִיָּה מֹשֶׁה (שם) קָרֵב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת הַחֲטָאתָהּ בְּקַדְמִיתָא וְהִב מִהֵיוֹא דָמָא בְּאִינוּן קֶרְנוֹת בְּגִין דְחָב בְּקַדְמִיתָא לְגִבְיָהּ וּמִנַּע מִנְהוּן בְּרַכָּאֵן וּלְבָתֵּר (שם) וְאֵת הַדָּם יִצֹק אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ לְאַצְקָא בָּהּ הֵהוּא יְסוֹד. מֵאִי יִצֹק כְּמָה דְאֵת אָמַר (מַלְכִּים א' ז')

אמר לו משה (שם), קרב אל המזבח ועשה את חטאתך - בתחלה, ותן מאותו דם על אותם קרנות, משום שחטא בתחלה אצלם ומנע מהם ברכות, ואחר כך (שם) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח, לצקת בה אותו יסוד. מה זה יצק? כמו שנאמר (מלכים א ז) ויעש את הים מוצק.

ולבתר קריב לההוא מזבח ההוא עולה ועבד בקדמיתא ראש ולבתר רגל. ולבתר על ישראל קריב שעיר עזים דהא מההוא סטרא דיצר הרע אתדבקו בעבודה זרה ולבתר עגל וכבש לעולה. תא חזי בקדמיתא עגל לחטאת כיון דקריב ליה בשלימו לגביה אמיה לבתר קריב ליה לגבי אבוי. דהא הוא דכתיב לעולה, ולבתר שור ואיל לשלמים דהא שלמא בכלהו עלמין והאי שור דסטרא דשמאלא.

ואחר כך הקריב לאותו מזבח אותה עולה, ועשה בתחלה ראש, ואחר כך רגל, ואחר הקריב על ישראל שעיר עזים, שהרי מאותו הצד של צד הרע נדבקו בעבודה זרה. ואחר כך עגל וכבש לעולה. בא ראה, בהתחלה עגל לחטאת. כיון שהקריב אותו בשלמות אל אמו, אחר כך הקריב אותו לאביו. והו שפכתוב לעלה. אחר כך, שור ואיל לשלמים, שהנה שלום בכל העולמות. ושור זה של צד השמאל.

ואילו דיצחק לא עבדין דינא אלא לשלמים שלמא לעילא שלמא לתתא וכדין קודשא ברין הוא פתח עליהו (תהלים קל"ג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת שבת אחים מינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לכנסת ישראל יחד. צדי"ק

כָּלֹא בִּיחּוּדָא (שלימא) שְׁלִימָתָא כְּדִין מָה כְּתִיב כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקָן כִּיּוֹן דְּאַתְחַבְּרוּ דְּכָר וְנוֹקְבָא שְׁלִים בְּגִין כֶּךָ כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ בְּקִדְמִיתָא עֲתִיקָא דְכוּלָא רִישָׁא דְכָל רִישִׁין.

תרגום לעברית

ואילו של יצחק לא עושים דין אלא לשלמים, שלום למעלה שלום למטה, אז הקדוש ברוך הוא פתח עליהם, (תהלים קלג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים - ימין ושמאל, משה ואהרן. גם - להכליל את כנסת ישראל. יחד - צדיק, הכל ביחוד שלם [משלם]. ואז מה כתוב? כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקָן. כִּיּוֹן שֶׁהִתְחַבְּרוּ זָכָר וְנוֹקְבָה שְׁלִים, מִשּׁוּם כֶּךָ כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ, בְּהִתְחַלָּה הָעֲתִיק שֶׁל הַכֹּל, רֹאשׁ כָּל הָרֹאשִׁים.

טקסט הזוהר

יורד על הזקן דא חס' ד וגבור'ה ותפארת דכולהו אקרוין זקן. (בראשית כ"ד) ואברהם זקן. (שם כ"ז) ויהי כי זקן יצחק. (שם מ"ח) ועיני ישראל כבדו מזקן. על פי מדותיו. דא צדיק ואיהי פי מדותיו. ולכתר כטל חרמון שיורד על הררי ציון. אלין שבעה הרים דאקרוין הררי ציון. כי שם צוה יי את הברכה. כיון דאתחברו. חיים עד העולם דא עץ חיים ביהוה עולם. וכל דא בגין הנהו קרבנין דמתעריין טיבו לעילא ותתא.

תרגום לעברית

יורד על הזקן - זה חסד וגבורה ותפארת, שכלם נקראו זקן. (בראשית כד) ואברהם זקן. (שם כז) ויהי כי זקן יצחק (גבורה). (שם מח) ועיני ישראל (תפארת) כבדו מזקן. על פי מדותיו - זה צדיק, והוא פי מדותיו. ואחר כך, כטל חרמון שיורד על הררי ציון - אלו שבעה הרים שנקראו הררי ציון. כי שם צוה ה' את הברכה - כיון שהתחברו. חיים עד העולם - זה עץ החיים באותו עולם. וכל זה משום אותם קרבנות שמעוררים טוב למעלה ולמטה.

וּלְבָתֵּר הָכִי כִּהְנִי דְמַסְטָרָא דְחֶסֶד קָרְבִּין לְגַבִּיָּה דִּהְהוּא מְזַבֵּחַ מָה דְלִית רִשׁוּ לְגַבֵּר
אֲחֵרָא לְקָרְבָּא. וְנִכְסִין נִכְסֵת קוּדְשִׁין בְּצַפּוֹנָא דְמְזַבֵּחַ, בְּגִין דְּבִסְטָר צַפּוֹנָא דְאִית בָּהּ, כִּד
קָרִיב גְבוּרָה לְגַבִּיָּה עֲבָדָא אֵינּוּן נּוֹקְמִין, בְּגִין כֹּךְ עֲבָדִין כִּהְנִי שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא דְלֹא יִתּוּקֵד
עֲלָמָא בְּשִׁלְהוּבֵי דְמְזַבֵּחַ. וּכְדִין חַיִּים נִחְתִּין לְעֵלְמָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (מְלָאכִי ב') בְּרִיתִי
הִיְתָה אֶתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם. מֵאִי טַעְמָא חַיִּים בְּגִין דִּהּוּא עֲבָד שְׁלוֹם.

תרגום לעברית

וְאַחֵר כֹּךְ הַכֹּהֲנִים שֶׁמֻצָּד הַחֶסֶד קָרְבִּים לְאוֹתוֹ מְזַבֵּחַ, מֵה שְׁאִין רִשׁוֹת לְאִישׁ אֲחֵר
לְקָרֵב, וְנִשְׁחָטִים שְׁחִיטַת הַקֹּדְשִׁים בְּצַפּוֹן הַמְזַבֵּחַ, מִשּׁוּם שֶׁבְּצֵד צַפּוֹן שֵׁשׁ בָּהּ כְּשֶׁקָרְבָה
גְבוּרָה אֵלֶיהָ, עוֹשָׂה אֶת אוֹתָן נִקְמוֹת, מִשּׁוּם כֹּךְ עוֹשִׂים הַכֹּהֲנִים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, שְׁלֹא
יִשְׁרָף הָעוֹלָם בְּשִׁלְהוּבוֹת הַמְזַבֵּחַ, וְאִזּוֹ יוֹרְדִים חַיִּים לְעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מְלָאכִי ב) בְּרִיתִי
הִיְתָה אֶתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם. מָה הַטַּעַם חַיִּים? מִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם.

טקסט הזוהר

וּכִהְנִי עֲבָדִין שְׁלוֹם בְּקָרְבָּנָא מֵאִי קָרְבָּנָא לָבֵן וְאָדָם. חֵלֵב וְדָם. חֵלֵב לְקַבֵּל הֵהוּא דְרָגָא
שׁוּפְרָא דְכוּלָּא. חֵלֵב הָאָרֶץ מִתְרַגְּמִין שׁוּפְרָא דְאָרְעָא. דָּם לְקַבֵּל הֵהוּא דְרָגָא דְאִקְרִי
נֶפֶשׁ דְכְתִיב (יִרְמִיָּה נ"א) נִשְׁבַּע יְיָ צִבְאוֹת בְּנִפְשׁוֹ (עֲמוֹס ו' נִשְׁבַּע יְיָ בִּנְפִשׁוֹ). וְכִרְ נֶשׁ כִּד
קָרִיב הָאִי דְמָא כְּאִילוּ מְקָרִיב נִפְשִׁיהּ הָדָא הוּא דְכְתִיב (וִיקְרָא יז') כִּי הָדָם הוּא בְּנִפְשׁ
יְכַפֵּר.

תרגום לעברית

וּכִהְנִים עוֹשִׂים שְׁלוֹם בְּקָרְבָּן. מַהוּ הַקָּרְבָּן? לָבֵן וְאָדָם, חֵלֵב וְדָם. חֵלֵב כְּנֻגָד אוֹתָהּ דְרָגָה
שֶׁל יְפִי שֶׁל הַכֹּל. חֵלֵב הָאָרֶץ תְּרַגְּמוּ יְפִי הָאָרֶץ. וְדָם כְּנֻגָד אוֹתָהּ הַדְרָגָה שֶׁנִּקְרָאת נֶפֶשׁ,
שְׁכָתוֹב (יִרְמִיָּה נא) נִשְׁבַּע ה' צִבְאוֹת בְּנִפְשׁוֹ [(עֲמוֹס ו) נִשְׁבַּע ה' בִּנְפִשׁוֹ]. וְכֵן אָדָם,
כְּשֶׁמְקָרִיב דָּם זֶה, כְּאִילוּ מְקָרִיב נִפְשׁוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (וִיקְרָא יז) כִּי הָדָם הוּא בְּנִפְשׁ יְכַפֵּר.

ובגין כך אזהר לון אורייתא, מאן דייכול מההוא חלב ודם דמקרבין מניה למדבחא
 ישתצי מההוא מדבחא, האי דכתיב ונכרתה הנפש ההיא מעמיה. מאי טעמא בגין דהוה
 ליה למקריביה לההוא חלב על מדבחא וההוא דם ביסוד לאכללא מדת יום בלילה
 ומדת לילה ביום.

תרגום לעברית

ומשום כך הזהירה אותם התורה, מי שיאכל מאותו חלב ודם שממנו מקריבים למזבח,
 יכלה מהמזבח ההוא. זהו שכתוב ונכרתה הנפש ההיא מעמיה. מה הטעם? משום
 שהיה לו להקריב את אותו חלב על המזבח, ואותו דם ביסוד, להכליל מדת יום בלילה
 ומדת לילה ביום.

טקסט הזוהר

ובעולת התמיד דאיהי כללא דכולא לכפרא על כל ישראל על עשה ועל לא תעשה
 הניתק לעשה. מאי טעמא בגין דהא ארבא (ס"ת אתרא) דרגא דעולה עשה איהו.
 ועבדין ליה מתנות לאכללא לההוא אתרא דאקרי כ"ל ולישראל.

תרגום לעברית

ובעולת התמיד שהיא כללות של הכל, לכפר על כל ישראל על עשה ועל לא תעשה
 הנתק לעשה. מה הטעם? משום שהאננה [מקום] הזו דרגה של עולה עשה היא,
 ועושים לה מתנות להכליל לאותו מקום שנקרא כל ולישראל.

טקסט הזוהר

ולאן אתרא יתבין אינון מתנות. חדא בקרן מזרחית צפונית לאתערא מזרח דאיהו
 רחמי ולאתערא צפון בחדוה לגביה דההוא מזבח. ולבתר בקרן מערבית דרומית
 לאכללא ההוא מזבח דאקרי מערב בדרום דאיהו חס"ד. ובגין כך כללא חדא מתנה חדא

הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. שמאלו דמזרח דאיהו צפון תחת לראשי בקדמיתא. והדר וימינו תחבקני דאיהו חס"ד.

תרגום לעברית

ולאיזה מקום נותנים אותן מתנות? אחת בקרן מזרחית צפונית לעורר המזרח, שהוא רחמים. ולעורר הצפון בשמחה אליו של המזבח ההוא, ואחר כך בקרן מערבית דרומית, להכליל אותו מזבח שנקרא מערב בדרום שהוא חסד, ולכן הכל מתנה אחת. זהו שכתוב (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. שמאלו - של מזרח שהוא צפון. תחת לראשי - בתחלה. ואחר כך וימינו תחבקני - שהוא חסד.

טקסט הזוהר

דבר אחר מאי טעמא דלא יתבין מתנה בקרן דרומית מזרחית, צפונית מערבית. דהא ההוא קרן דרומית מזרחית איהו בקדמיתא כד סלקין כהנא בההוא כבש דבדרום סטרא וחולקא דידהו דאיהו חס"ד. ואמרין כל פניות שאתה פונה איהו אלא דרך ימין למזבח בגין לחברן סטרא דמזרח בההוא מזבח והיה ליה לכהנא למיהב מתנה בקדמיתא בההוא קרן דרומית מזרחית דהאי איהו קדמא לאינון דרגין ולא עוד אלא דאתער לגבה חס"ד בקדמיתא. הא אתערו חבריא ואמרין בגין דכתיב (ויקרא ד') אל יסוד מזבח העולה מן יסוד למזבח של עולם (ס"א עולה) כלומר קרב יסוד דאיהו צדיק לגבה, וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד.

תרגום לעברית

דבר אחר, מה הטעם שלא נותנים מתנה בקרן דרומית מזרחית, צפונית מערבית? שהרי אותה קרן דרומית מזרחית היא בתחלה, כשעולים הכהנים באותו כבש, שבדרום הצד והחלק שלהם שהוא חסד. ואומרים, כל פנות שאתה פונה, אינו אלא דרך ימין למזבח, כדי לחבר צד המזרח לאותו מזבח, והיה לו לכהן לתת מתנה בתחלה באותה קרן דרומית מזרחית, שהרי הוא ראשון לאותן דרגות, ולא עוד, אלא

שהתעורר אליה חסד בתחלה. הרי העירו החברים ואמרו, משום שכתוב (ויקרא ד) אל יסוד מזבח העלה - מן יסוד למזבחה של עולם [ס'א עלה]. כלומר, קרב יסוד שהוא צדיק אצלה. וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד.

טקסט הזוהר

תא חזי, כתיב ביה ביהודה (בראשית ל"ז) לכו ונמכרנו ליִשְׁמַעֲאֵלִים. ובגין דאיהו חב לגבי ההוא יסוד ואפרשיה מההוא ארץ עלאה ויהב עצה למזבן יתיה. בגין כך ביההוא חולקא דידיה לא הוה ליה יסוד. והכי תנינן מה הוה חולקיה דיהודה הר הבית ולשכיו בעזרות. ומה היה חולקיה דבנימין דאיהו צדיק לתתא אולם והיכל ובית קדש הקדשים ורצועה נפקא מחולקיה דיהודה דאיהי כלפי מזרח דהא דגלו נמי ממזרח הוה ונכנסה בחולקיה דבנימין. ועלה אתבני מדבחה דהא מדבחה חולקיה דיהודה הוה כדאוקימנא (בראשית ל') ותעמד מלדת דקימא כורסיא על סמכוהי והוא סמכא רביעאה לקבל כנסת ישראל דאיהי רביעאה וכתיב ביה (תהלים קי"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

תרגום לעברית

בא ראה, כתוב ביהודה (בראשית לז) לכו ונמכרנו ליִשְׁמַעֲאֵלִים. ובגלל שהוא חטא אל אותו היסוד והפרידו מאותה ארץ עליונה ונתן עצה למכר אותו, משום כך באותו חלק ש'לו לא היה לו יסוד. וכך שנינו, מה היה חלקו של יהודה? הר הבית ולשכות ועזרות. ומה היה בחלקו של בנימין, שהוא צדיק למטה? אולם והיכל ובית קדש הקדשים. ורצועה יוצאת מחלקו של יהודה שהיא כלפי מזרח, שהרי גם דגלו היה ממזרח, ונכנסה לחלקו של בנימין, ועליה נבנה המזבח, שהרי המזבח חלקו של יהודה היה, כפי שבארנו (בראשית כט) ותעמד מלדת, שעמד הכסא על עמודיו, והוא תומך הרביעי (מלכות), כנגד כנסת ישראל שהיא רביעית, וכתוב ביה (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

וְדוֹד בְּרִיָּה אֶחֶיד בֵּיהּ בְּהָהוּא מְזַבַּח כְּדֹאוֹקִימָנָא בְּרֹזָא דְמִהִימְנוּתָא וּבְנִימִין הַצְדִּיק מְצַטְעָר עָלֶיהָ לְקָרְבָּא יְתָהּ לְגַבִּיָּה, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים ל"ג) חוּפֶּף עָלָיו כָּל הַיּוֹם. בְּגִין כֹּךְ זָכָה בְּנִימִין הַצְדִּיק לְתַתָּא וְנַעֲשֶׂה אוֹשְׁפִיזָא לְגַבּוֹר'הּ הֵדָא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים ל"ג) וּבִין כְּתִפּוֹ שָׁכֵן דְּאִיהוּ חוֹלְקִיהּ בְּמַעְרַב וְהִשְׁתָּא שְׂכִינְתָּא בֵּין תְּרִין צְדִיקִים. צְדִיק לְעִילָא יוֹסֵף הַצְדִּיק. לְתַתָּא בְּנִימִין. הָאִי בַּעֲלָה דְמִטְרוֹנִיתָא וְהָאִי אוֹשְׁפִיזָא. בְּגִין כֹּךְ כְּתִיב (תְּהִלִּים קי"ג) מוֹשִׁיבֵי עֲקֶרֶת הַבַּיִת דָּא עֲלָמָא דְאַתְּכֻלָּא (ס"א דַּאֲתַגְלִיָּא) דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּא דְאִיהִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת. עֵיקְרָא דְהָאִי עֲלָמָא רַחֵל בֵּין תְּרִין צְדִיקִים לְעִילָא וְתַתָּא.

תרגום לעברית

וְדוֹד, בְּנוֹ אֶחָד בְּאוֹתוֹ מְזַבַּח, כְּמוֹ שֶׁבָּאֲרָנוּ בְּסוּד הָאֲמוּנָה, וּבְנִימִין הַצְדִּיק מְצַטְעָר עָלָיו לְקָרֵב אוֹתָהּ אֵלָיו. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לג) חוּפֶּף עָלָיו כָּל הַיּוֹם. מִשּׁוּם כֹּךְ זָכָה בְּנִימִין הַצְדִּיק לְמַטָּה, וְנַעֲשֶׂה מְאָרֶחַ לְגַבּוֹרָה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וּבִין כְּתִפּוֹ שָׁכֵן, שֶׁהוּא חֵלְקוֹ בְּמַעְרֵב, וְעַכְשָׁיו שְׂכִינָה בֵּין שְׁנֵי צְדִיקִים. צְדִיק לְמַעְלָה - יוֹסֵף הַצְדִּיק, לְמַטָּה - בְּנִימִין. זֶהוּ בַּעַל הַגְּבִירָה, וְזֶה הַמְּאָרֶחַ. לָכֵן כָּתוּב (תְּהִלִּים קיג) מוֹשִׁיבֵי עֲקֶרֶת הַבַּיִת, זֶה עוֹלָם שְׂמַתְכֻלָּה [ס"א שְׂמַתְגְּלָה], זֶה שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא עֲקֶרֶת הַבַּיִת. עֵקֶר הָעוֹלָם הַזֶּה רַחֵל בֵּין שְׁנֵי צְדִיקִים לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

טקסט הזוהר

בְּגִין כֹּךְ אֲתִקְרִי בִּי מְקַדָּשָׁא בֵּית עוֹלָמִים. מְזַבַּח שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים הוּא בְּאַחְסָנְתִּיהּ דְּבְנִימִין. אֲבָל כֹּד שְׂרִיָּא שְׂכִינְתָּא בְּאַחְסָנְתִּיהּ דִּיוֹסֵף בְּשִׁילָה לֹא קֹאֲרִי לָהּ בֵּית עוֹלָמִים דִּהָא עוֹלָם הו"ד לְעִילָא וְתַתָּא אִם הַבָּנִים שְׂמַחָה דָּא שְׂכִינְתָּא בְּגִין כֹּךְ הִלְלוּיָהּ.

לכן נקרא בית המקדש בית עולמים. המזבח של בית עולמים היה בירשתו של בנמינ, אבל כששרתה שכינה בירשתו של יוסף בשילה, לא קרא לה בית עולמים, שהרי עולם הוד הוא למעלה ולמטה. אם הפנים שמחה - זו שכינה, ולכן הללויה.

טקסט הזהר

תא חזי כד אודכן ההוא צדיק למצרים בנמינ אחוהי הוה צדיק לתתא ונטל אתריה דלא לאתפגמא ולאינון עשרה בנין דהווי ליה קרא לון על שמייה דההוא צדיק כדאוקמוה חברייא כלע על שם שנבלע בין האומות בגין כה תנינן היסוד היה מהלך על פני כל המערב ועל פני כל הצפון אוכל במזרח חצי אמה ובדרום חצי אמה בגין דחולקיה דבנמינ הוה מערב בגין כה אית ליה יסוד דהא הוא שליט הוה לגבי ההוא צדיק יסוד עולם אבל בחולקיה דיהודה דאיהו מזרח לא הוה ליה יסוד דהא איהו ארתיקיה מניה דיהב עצה למזכניה למצרים.

תרגום לעברית

בא ראה, כשנמכר אותו צדיק למצרים, בנמינ אחיו היה צדיק למטה, ונטל מקומו שלא להפגם, ולאותם עשרה בנים שהיו לו קרא להם על שמו של אותו צדיק, כמו שפרשו החברים. כלע - על שם שנבלע בין האומות. לכן שנינו, היסוד היה מהלך על פני כל המערב ועל פני כל הצפון, אוכל במזרח חצי אמה ובדרום חצי אמה, משום שחלקו של בנמינ היה במערב, לכן יש לו יסוד, שהרי הוא היה שליט אל אותו צדיק יסוד עולם, אבל בחלק של יהודה שהוא מזרח, לא היה לו יסוד, שהרי הוא הרחיקו ממנו, שנתן עצה למכרו למצרים.

תא חזי סדרא דדגלים הרי הוא סחרגני ההוא מדבחה דעולה דאקרי משכנא. יהודה ודסמיכין ליה במזרח. ומאן סמיכין יששכר דאגין עליה בחילא דאורייתא. ולבתר זבולון דסמיה ליששכר דיהב לון מלאי וחילא לאתעסקא באורייתא. אפרים ומנשה ובנימין למערב. ראובן ודסמיכין ליה בדרום דן ודסמיכין ליה בצפון.

תרגום לעברית

בא ראה, סדר הדגלים הרי הוא סביב אותו מזבח העולה שנקרא משכן. יהודה והסמוכים לו במזרח. ומי הסמוכים? יששכר שמגן עליו בכח התורה. ואחר כך זבולון שסמוך ליששכר, שנתן להם מלאי וכח להתעסק בתורה. אפרים ומנשה ובנימין למערב. ראובן והסמוכים לו בדרום. דן וסמוכים לו בצפון.

טקסט הזוהר

ותא חזי כתיב ביה בההוא צדיק (בראשית ל"ז) והוא נער את בני בלהה וכתיב בבני לאה (שם) וישנאו אותו בגין כך תנינן האי יסו"ד הנה מהלך על פני כל המערב דהא חולקיה דאחוי דנטר ההוא אתרא ודבנוי הנה. ועל פני כל הצפון בגין דהנהו דהוו שראן בצפון לא הוו שנאין ליה. אוכל במזרח חצי אמה. בגין דעבד יהודה פלגו הצלה ואמר מה בצע ולא שבק (לון) למקטליה. ובדרום חצי אמה בגין דראובן אמר (בראשית ל"ז) להציל אותו מידם וגד נמי דהנה שרי תמן לא הנה סני ליה.

תרגום לעברית

ובא וראה, כתוב באותו צדיק (בראשית לז) והוא נער את בני בלהה, וכתוב בבני לאה וישנאו אותו. לכן שנינו, היסוד הנה מהלך על פני כל המערב, שהרי חלק אחיו ששמר אותו מקום ושל בניו הנה. ועל פני כל הצפון, משום שאלו שהיו שרויים בצפון

לא היו שונאים אותו. אוכל במזרח חצי אמה, משום שיהודה עשה חצי הצלה. אמר (שם) מה בצע, ולא השאיר [אותם] להרג אותו. ובדרום חצי אמה, משום שראובן אמר להציל אותו מידם. וגם גד שהיה חונה שם, לא היה שונא אותו.

טקסט הזוהר

תא חזי כמה עקימין אינון בני נשא דלא בעאן לאשתדלי בארחה דחיי דאורית לון קודשא בריך הוא לבנוי ואזהר לון עלה ואמר (יהושע א') והגית בו יומם ולילה דלית לך רשו לאפרשא יום מלילה. ובגין כך יהודה אף על גב דחולקיה ועדביה הוה מערב דאיהו לילה כד הוה שארי סחרניה ההוא משכנא אתדבק במזרח דאיהו יום וקודשא בריך הוא רמז ליה ואמר ליה (דברים ל') ובחרת בחיים דלא לאפרשא יום מלילה ומאן דפריש לון גרים מותא. ובההוא חוכה מיתו בנוי בגין דחבילו אורחיהו ולא דביקו יום בלילה בגין דלא אשתדלו כדקא חזי לחברא חורא בסמקא בגין לכפרא ההוא חוכה דיליה דאפריש לון בקדמיתא.

תרגום לעברית

בא ראה כמה עקמים הם בני אדם שלא רוצים להשתדל בדרך החיים שהוריש הקדוש ברוך הוא לבניו, והזהיר אותם עליה ואמר (יהושע א') והגית בו יומם ולילה, שאין לך רשות להפריד יום מלילה. ולכן יהודה, אף על פי שחלקו וגורלו היה מערב, שהוא לילה, כשהיה שורה סביב אותו המשכן, נדבק במזרח שהוא יום. והקדוש ברוך הוא רמז לו ואמר לו (דברים ל') ובחרת בחיים. שלא להפריד יום מלילה. ומי שמפריד אותם גורם למות, ובאותו חטא מתו בניו, משום שהשחיתו דרכם ולא חברו יום עם לילה, משום שלא השתדלו כראוי לחבר לבן עם אדם כדי לכפר אותו חטא שלו, שהפרידם בתחלה.

כַּד זָבִין לְהֵוָה צְדִיק דְּאִקְרִי יוֹם דְּאַפְרָשִׁי מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִקְרִי לִילָהּ. וְרַמְזוּ לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקִרְבָּא מְזִרְחָא בְּמַעְרַב וְאָמַר לִיהּ (בַּמִּדְבָּר ב') וְהַחֲוִנִים קִדְמָה מְזִרְחָה דְּגַל מַחְנֶה יְהוּדָה לְקִרְבָּא מְזִרְחָא לְמַעְרַב לְמִיָּהֵב לִיהּ שְׁפַע בְּרַכָּאן מְלַעִילָא.

תרגום לעברית

כְּשֶׁמֶכַר אֶת אוֹתוֹ צְדִיק שְׁנִקְרָא יוֹם, שֶׁהִפְרִידוּ מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאת לִילָהּ. רַמְזוּ לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקִרְבַּ מְזִרְחָא בְּמַעְרַב, וְאָמַר לוֹ, (בַּמִּדְבָּר ב') וְהַחֲוִנִים קִדְמָה מְזִרְחָה דְּגַל מַחְנֶה יְהוּדָה, לְקִרְבַּ מְזִרְחָא לְמַעְרַב לְתַת לוֹ שְׁפַע בְּרָכוֹת מְלַמְעָלָה.

טקסט הזוהר

וּבְנֵי יוֹסֵף וּבְנֵימָן אֵף עַל גַּב דְּבְנֵימָן הָיָה מִתְדַבֵּק בְּמְזִרְחָא, רַמְזוּ לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשְׁרֵי בְּמַעְרַב לְקִרְבָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי צְדִיק כֹּלָא בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל הָדָא הוּא דְכָתִיב (הוֹשֵׁעַ י"ד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי יְיָ וְצְדִיקִים יִלְכוּ בָם. וְרַאויִבֵּן דְּאַתְדַבֵּק בְּסִטְרָא דְחֶסֶד יִשְׂרָאֵל בְּדְרוּמָא. וְדָן בְּגִין לְכַפֵּרָא הָהוּא חוּבָא דְעִגְלָא דִּיקְבִּלּוֹן בְּנוֹי וְאִיהוּ מְסִטְרָא דְצִפּוֹנָא יִשְׂרָאֵל לְצִפּוֹנָא לְכַפֵּרָא הָהוּא חוּבָה.

תרגום לעברית

וּבְנֵי יוֹסֵף וּבְנֵימָן, אֵף עַל גַּב שְׁבְנֵימָן הָיָה נִדְבֵק בְּמְזִרְחָא, רַמְזוּ לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחִנּוּת בְּמַעְרַב לְקִרְבַּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְצְדִיק הַכֹּל בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי ה' וְצְדִיקִים יִלְכוּ בָם. וְרַאויִבֵּן שְׁנִדְבֵק בְּצַד הַחֶסֶד, יְחִנֶּה בְּדְרוֹם. וְדָן, כְּדִי לְכַפֵּר עַל אוֹתוֹ חֲטָא הָעִגֹל שֶׁיְקַבְּלוּ בְנוֹי, וְהוּא מַצֵּד הַצִּפּוֹן, יְחִנֶּה בְּצִפּוֹן לְכַפֵּר עַל אוֹתוֹ חֲטָא.

בְּגִין כֶּה כְּתִיב בְּיָם שְׁעֵשָׂה שְׁלֹמֹה עֲשָׂרָה עַל עֲשָׂרָה (מלכים א' ז') וְקוּ שְׁלֹשִׁים בְּאֵמָה יְסוּב. כִּלָּא בְּרֹזָא דְחֻכְמָתָא. כְּתִיב בֵּיה עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֲשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פּוֹנִים צְפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים יָמָה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים מְזֻרְחָה וְהָיָם עֲלֵיהֶם מְלֻמְעָלָה הֵהוּא יִמָּא דְחֻכְמָתָא אֶתְתֵּקֵן בְּהוּ.

תרגום לעברית

מִשּׁוּם כֶּה כְּתוּב בְּיָם שְׁעֵשָׂה שְׁלֹמֹה עֲשָׂרָה עַל עֲשָׂרָה, (מלכים א ז) וְחוּט שְׁלֹשִׁים בְּאֵמָה יְסוּב. הַכֹּל בְּסוּד הַחֻכְמָה. כְּתוּב בּוּ (שם) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עֲשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פּוֹנִים צְפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים יָמָה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים מְזֻרְחָה וְהָיָם עֲלֵיהֶם מְלֻמְעָלָה. אוֹתוֹ יָם שֶׁל חֻכְמָה נִתְקַן בָּהֶם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי כִּד הוּו עֲבָדִין כִּהֲנִיָּא הֵהוּא חֲטָאָת לְכַפָּרָה חוֹבִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה הָוָה דְּאִית בְּהוּ כְּרִת. וְעוֹלָה לְכַפָּרָה עַל מָאן דְּלֹא עֲבִיד מִצְוֹת עֲשֵׂה אֲתִי וּמִהֵהוּא סְטָרָא אֲתִי עוֹלָה דְּאִיהוּ זָכָר. וְכְתִיב (שמות כ') זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת מִצְוֹת עֲשֵׂה וּבְגִין כֶּה אָנוּ מְקַרְיָבִין בְּשַׁבָּת תִּרִין אֲמַרִין דְּמוֹסָף עוֹלָה בְּגִין דְּבִהֵהוּא דִּימִינָא אֶתוֹסָף לְהֵהוּא צְדִיק נְהִירוּ דְּעִתִּיקָא קִדִּישָׁא.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, כְּשֶׁהָיוּ עוֹשִׂים הַכֹּהֲנִים אֶת אוֹתָהּ חֲטָאָת, לְכַפֵּר עַל עֲבֻרוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה זֶה הָיָה, שֵׁשׁ בָּהֶם כְּרִת. וְעוֹלָה בָּאָה עַל מִי שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּמֵאוֹתוֹ צֵד בָּאָה הָעוֹלָה שֶׁהִיא זָכָר, וְכְתוּב (שמות כ) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת - מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְלִכְּן אָנוּ מְקַרְיָבִים בְּשַׁבָּת שְׁנֵי כִבְשִׁים, שֶׁל מוֹסָף עוֹלָה, מִשּׁוּם שֶׁבָּאוֹתוֹ שֶׁל הִימִין נִתּוֹסָף לְאוֹתוֹ צְדִיק אוֹר מִהֶעֱתִיק הַקָּדוֹשׁ.

כַּד אֶתְדַבֵּק בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי שְׁמֹר לֹא תַעֲשֶׂה בְּגִין כֶּךָ אֵית בֵּיה בְּשַׁבַּת עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה דְאֵית בֵּיה כֶּרֶת דֶּהָא מֵאן דְּעָבַד פְּגִימוּ בְּהֵהוּא אֶתְרָא דְאֶקְרִי לֹא תַעֲשֶׂה וְאַפְרִישׁ זְוִיגָא דִּילְהוֹן אֲשֶׁתְּצִי מִתְּמָן נַפְשָׁא דִּילֵיהּ. וּמֵאן אִיהוּ, מֵאן דְּעָבִיד עוֹבְדִין דְּחוּל בְּשַׁבָּתָא בְּקֻדְשׁ דְּאֶתְדַבֵּק בְּשַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹן וְכִלְהוּ עֲלֵמִין בְּחֻדְוָה בְּנִהִירוּ אֲבָל מֵאן דְּלֹא עָבִיד אֱלֹא בְּשַׁגְגָּה מְקַרִּיב חֲטָאת לְקַבֵּל הֵהוּא דְרָגָא דְּמִזְבֵּחַ.

תרגום לעברית

כְּשֶׁנִּדְבֶק עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא שְׁמֹר, לֹא תַעֲשֶׂה. מִשּׁוּם כֶּךָ יֵשׁ בְּשַׁבַּת עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֵׁישׁ בּוֹ כֶּרֶת, שֶׁהִרִי מִי שֶׁעוֹשֶׂה פֶגֶם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא לֹא תַעֲשֶׂה, וּמִפְרִיד אֶת הַזְוִיג שֶׁלָּהֶם, נִכְרַתֶת מִשֵּׁם נַפְשׁוֹ, וּמִיָּהוּ? מִי שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים שֶׁל חֵל בְּשַׁבַּת, בְּקֻדְשׁ שֶׁנִּדְבֶק בְּשַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹן, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּחֻדְוָה בְּאוֹרָה. אֲבָל מִי שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה אֱלֹא בְּשַׁגְגָּה, מְקַרִּיב חֲטָאת כְּנֶגֶד אוֹתָהּ דְרָגַת מִזְבֵּחַ.

טקסט הזוהר

וּבִרְאֵשׁ חוֹדֶשׁ דְּאִיהוּ חֲדָתוּתָא דְּסִיְהָרָא אֲנֵן מְקַרִּיבִין (במדבר כ"ח) פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם דֶּהָא מִסְטָרָא דְּפָרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה אָתוּ וְאִינוּן לְעִילָא לְאַשְׁלָמָא פְּגִימוּ דִּילָה וּלְמִיָּהב לָהּ שְׁפַע עַל חַד תְּרִין מֵהֵהוּא אֶתְר דְּאֶקְרִי עוֹלָה וְאֶתוֹסָף בְּהֵהוּא זְמַנָּא נִהִירוּ לְסִיְהָרָא אֵיל אֶחָד לְקַרְבָּא לָהּ אֵילוּ דִּיצְחָק (שיר השירים ב') שְׁמָאלוּ תַּחַת לְרֹאשִׁי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעַה לְחִבְקָא לָהּ יְמִינָא וְשִׁבְעָא דְּכָרִין אֶתְקַרְבִּין בָּהּ תְּמִימִים שְׁלֵמִין בְּכוּלָּא וְאֲנֵן מְקַרְבִּין שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֲטָאת דֶּהָאִי חֲטָאת מֵהָאִי סְטָרָא דְּפָר חֲטָאת אֲתִי דְּכַתִּיב שְׁמֹר. וְשְׁמֹר לֹא תַעֲשֶׂה אִיהוּ וְאֲנֵן מְקַרְבִּין שְׁעִיר חֲטָאת דְּאֲתִי עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּהִתְחַדְּשׁוֹת הַלְּבָנָה אָנוּ מְקַרְיָבִים (במדבר כח) פָּרִים בְּנֵי בָקָר שָׁנִים, שְׁהָרִי מִצַּד שֶׁל פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה בָּאוּ, וְהֵם לְמַעַלָּה לְהַשְׁלִים אֶת הַפֶּגֶם שֶׁלָּהּ וּלְתַתּ לָהּ שֹׁפֵעַ אֶחָד עַל שָׁנִים מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא עוֹלָה, וְנוֹסֵף בָּאוֹתוֹ זְמַן אוֹר לְלִבָּנָה. וְאֵיל אֶחָד - לְהַקְרִיב לָהּ אֵילֹו שֶׁל יִצְחָק, (שיר ב) שֶׁמֶאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׂבָעָה, לְחַבֵּק אוֹתָהּ בְּזִמְיוֹ, וְשִׁבְעָה זְכָרִים נִקְרָבִים עִמָּהּ, תְּמִימִים שְׁלֵמִים בְּכָל, וְאָנוּ מְקַרְיָבִים שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת. שְׁחָטָאת הַזֶּה בָּאָה מִצַּד זֶה שֶׁל פֶּר הַחֻטָּאת, שְׁכַתוֹב שָׁמֹר, וְשָׁמֹר לֹא תַעֲשֶׂה הוּא, וְאָנוּ מְקַרְיָבִים שְׁעִיר חֻטָּאת שָׁבָא עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

טקסט הזהור

בְּמוֹסֵף דִּידָהּ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ דָּאֲתִי לְכַפֵּרָה עַל טוּמְאָת מְקֻדָּשׁ וְקֻדְשִׁיו דְּכַתִּיב (יחזקאל מ"ג) וְלֹא יִטְמָאוּ עוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם קֻדְשִׁי דְּלֹא יִתְקַרֵּב בְּכַנְסֶת יִשְׂרָאֵל עָרֶל וְטָמֵא. אֲבָל מוֹסֵף דְּשַׁבַּת לִיכָּא לְקַרְבָּא בְּגִין דְּהָא אֲתַגְלִי עֲתִיקָא קֻדִּישָׁא וְנִהִיר בְּהֵוֹא רְצוֹן לְכָלְהוּ עַלְמִין וְכָלֹא אֲשַׁתַּכַּח בְּנִהִירוֹ, דְּהָא שַׁבַּת בְּלֹא דִינָא כָּלֵל אִיהוּ וְלֹא שְׁלִיט חוּזְיָא עֲקִימָא וְכִהְנִי מִסְטָרָא דְּחֶסֶד נְכֻסִין יִתִּיה בְּצַפּוֹנָא דְּמִזְבֵּחַ וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל יְכַלִּין לְמַעַבְד, בָּר דְּלִית לוֹן רִשׁוּ לְמִקְרַב לְהֵוֹא לְמִזְבֵּחַ לְקַרְבָּא אֲבָל לְמִיכַס שָׂרִי.

תרגום לעברית

בְּמוֹסֵף שֶׁלָּהּ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, שָׁבָא לְכַפֵּרָה עַל טְמֵאָת מְקֻדָּשׁ וְקֻדְשִׁיו, שְׁכַתוֹב (יחזקאל מג) וְלֹא יִטְמָאוּ עוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם קֻדְשִׁי, שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב לְכַנְסֶת יִשְׂרָאֵל עָרֶל וְטָמֵא. אֲבָל מוֹסֵף שֶׁל שַׁבַּת אֵין לְהַקְרִיב, מִשּׁוּם שְׁהָרִי הַתְּגַלָּה הָעֲתִיקָה הַקְדוּשָׁה, וּמֵאִיר בָּאוֹתוֹ רְצוֹן לְכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל נִמְצָא בְּהֶאֱרָהּ, שְׁהָרִי שַׁבַּת הִיא בְּלִי דִין כָּלֵל, וְלֹא שׁוֹלֵט הַנֶּחֱשׁ הָעֵקֶם. וְכִהְנִים מִצַּד הַחֶסֶד שׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ בְּצַפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ, וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל יְכֻלִּים לַעֲשׂוֹת, פָּרִט לָזֶה שְׂאִין לָהֶם רִשׁוֹת לְקַרֵּב לְאוֹתוֹ מִזְבֵּחַ לְהַקְרִיב, אֲבָל לְשַׁחֵט מִתֵּר.

ובצפונא איהו אתריה דההוא שעיר דהא שעיר מצפונא יניק ואנן מקרבין דמא למדבחה ועבדין ד' מתנות על ד' קרנות בגין לאקפא לה מכל סטריין דלא יתקרב מאן דלא חזי לקרבא לקדש הקדשים והאי חטאת דעבדינן מניה קדש הקדשים, איהו דלא יתער סטרא דמסאבא מניה בעלמא.

תרגום לעברית

ובצפון הוא מקומו של אותו שעיר, שהרי שעיר יונק מצפון, ואנו מקריבים דם למזבח, ועושים ארבע מתנות על ארבע קרנות כדי להקיפו מכל הצדדים, שלא יתקרב מי שלא ראוי לקרב לקדש הקדשים. וחטאת זו שעושה ממנה היא קדש הקדשים, שלא יתעורר צד הטמאה ממנו בעולם.

טקסט הזוהר

ותא חזי בעולה ב' מתנות שהן ארבע רזא דיחודא דמתיחד עולה במזבח. אבל חטאת ארבע מתנות דלאו אינון אלא לנטרא ולקפא אינון גבורין דאינון מסטרא דגבורה לההוא מטה כורסייא קדישא ולאשלקמא ההוא פגימו דעבדו בה. ומאן דגרים לון לבני נשא למעבד ההוא חובה מסטרא דשעיר אתי, בגין כך חטאת יחיד שעירה וחטאת נשיא שעיר, וחטאת כהן משיח פר, כולהו מסטרא דשמאלא.

תרגום לעברית

ובא וראה, בעולה שתי מתנות שהן ארבע, סוד היחוד שמתיחד עולה במזבח. אבל חטאת ארבע מתנות, שאינם אלא לשמר ולהקיף אותם גבורים שהם מצד הגבורה, לאותו מטה כסא קדוש, ולהשלים אותו פגם שעשו בה. ומי שגרים לבני אדם לעשות אותו חטא, בא מצד השעיר, לכן חטאת יחיד שעירה, וחטאת נשיא שעיר, וחטאת כהן משיח פר. הכל מצד שמאל.

וּלְזַמְנֵי קָרִיב יִחִיד כְּשֶׁבָּה לְקַבֵּל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְכָלֵהוּ שְׂאֵר מִצּוֹת. אֲלֹא בַעֲבוּדָה זָרָה דְּצָבוּר מְקַרְבִּין פֶּר לְעוֹלָה וְשַׁעִיר לַחֲטָאת וְהָהוּא חֲטָאת חֶסֶר אִיהוּ בְּלֹא אֶלֶף. בְּגִין דְּאִיהוּ גְרִיעוֹת סְגִיָּא דְּהָא חֲטָאת לִישָׁנָא דְּגְרִיעָא הוּא דְּכִתִּיב (מלכים א' א') וְהִיִּיתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חֲטָאִים. וְכָל חַד עֲזוּ בֵּת שְׁנָתוֹ מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא. וְהָהוּא פֶּר דּוֹרוֹן לְעִילָא אִיהוּ לְצַדִּיק דְּאַפְרִידוּ הָהוּא אַרְוֹן מִהָהוּא בְּרִית. וְשַׁעִיר לַחֲטָאת לְקַבֵּל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּמִנְעוּ מִיָּנָה בְּרַכָּאָן. וְעַם כָּל דָּא יִחִיד כַּד חָב בְּכָלֵהוּ מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה דְּאִית בְּהוּ כְּרֵת. שְׁעִירַת עֲזִים בְּעֵי לְקַרְבָּא לְכַתְּחֵלָה, אֲלֹא כַּד לִית לִיה דִּיקָרִיב כְּשֶׁבָּה.

תרגום לעברית

וּלְפַעֲמִים מְקַרִּיב יִחִיד כְּשֶׁבָּה כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְכָל שְׂאֵר הַמִּצְוֹת. אֲלֹא בַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל צָבוּר מְקַרְבִּים פֶּר לְעוֹלָה וְשַׁעִיר לַחֲטָאת, וְאוֹתוֹ חֲטָאת הוּא חֶסֶר בְּלִי אֶלֶף, מִשּׁוּם שֶׁהוּא חֲסָרוֹן גָּדוֹל, שֶׁהָרִי חֲטָאת הוּא לְשׁוֹן שֶׁל חֲסָרוֹן, שְׁכָתוּב (מלכים א' כ"א) וְהִיִּיתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חֲטָאִים. וְכָל אֶחָד עֲזוּ בֵּת שְׁנָתוֹ, מִצַּד הַשְּׁמָאל. וְאוֹתוֹ הַפֶּר דּוֹרוֹן הוּא לְמַעַלָּה לְצַדִּיק, שֶׁהִפְרִידוּ אוֹתוֹ אַרְוֹן מֵאוֹתָהּ בְּרִית, וְשַׁעִיר לַחֲטָאת כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּנְעוּ מִמֶּנָּה בְּרַכּוֹת. וְעַם כָּל זֶה, כְּשִׁיחִיד חֲטָא בְּכָל מִצְוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה שִׁישׁ בָּהֶם כְּרֵת, צָרִיךְ לְהִקְרִיב שְׁעִירַת עֲזִים לְכַתְּחֵלָה, אֲלֹא כְּשֶׁאֵין לוֹ שִׁיקָרִיב כְּשֶׁבָּה.

טקסט הזוהר

וְתָא חֲזִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל רְבִיעִית הִיא לְיוֹמֵי וּבְגִין כֶּה ד' מִתְּנּוֹת בַּעֲיָא, וְסָלִיק הָהוּא רִיחַ נִיחַח מֵאֵינוֹן אִמְרִין. וּכְדִין נִיִּיחָא לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲבַדַּת נוֹקְמִין דְּהָא בְּשׁוּגְגָה הָוָה. (במדבר כ"ח) וּבַחֲזָדָשׁ הָרֵאשׁוֹן דְּאִיהוּ אַרְבַּעָה עַל עֶשֶׂר עֲבַדִּינָן פֶּסַח בְּגִין דִּיהוּי דְּכִיר לָן לְעֵלָם הוּא פֶּסַח דְּעֵבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, דְּקָטַל הָהוּא טָלָה וְאַפִּיק שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל מֵאַתְרָא מְסֻבָּא וְאַתְחַבֵּר אַרְבַּעָה בְּעֶשְׂרֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַבְרָא בְּעֶשְׂרֵי דְּאִיהוּ צַדִּיק וְרַמְיָא אֶתְרִיָּה בְּעֶשְׂרֵי. וּכְדִין פֶּסַח לִי,

ובא וראה, כנסת ישראל היא רביעית לימים, ולכן צריכה ארבע מתנות, ועולה אותו ריח ניחוח מאותם כבשים, ואז יש נחת רוח לנסת ישראל ולא עושה נקמות, שהרי זה היה בשוגג. (במדבר כח) ובחדש הראשון - שהוא ארבעה על עשר עושים פסח, כדי שיהיה זוכר לנו לעולם אותו פסח שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל. שהכה את אותו טלה, והוציא השכינה וישראל ממקום טמא, והתחבר ארבעה עם עשור, כנסת ישראל התחברה בעשור שהוא צדיק, ורמוז מקומו בעשר, ואז פסח לה'.

טקסט הזהיר

ובגין כך מאן דאיהו טהור ויסתלק מניה ההוא ערלה ויתחזי רשימא קדישא דצדי' ק דאיהו י' ביה ולא קריב פסח ליי (דאיהו) כנסת ישראל לצדיק דהוא חזי לקרבא למקדשא ולא ערל וטמא, דאי לא קריב אית ביה כרת. ומאי טעמא דהא כל אורייתא לא אית בה כרת אלא על מצות לא תעשה. מאי (ומאי) טעמא בפסח ומילה דאינון מצות עשה כרת. אלא בגין דדרגא קא גרים דאיהי כנסת ישראל, דאיהי פסח, ואקרי (אקרי) מצות לא תעשה, בעיא לאתחברא בעשה ולא תכללא ביה מדת לילה ביום.

תרגום לעברית

ולכן מי שהוא טהור וסלקה ממנו אותה ערלה, ויראה רשם קדוש של צדיק, שהוא י' בו, ולא הקריב פסח לה', כנסת ישראל לצדיק, שהוא ראוי לקרב למקדש ולא ערל וטמא. שאם לא הקריב, יש בו כרת. ומה הטעם? שהרי בכל התורה אין כרת אלא על מצוות לא תעשה, מה [ומה] הטעם בפסח ומילה, שהם מצוות עשה, יש כרת? אלא משום שהדרגה גורמת שהיא כנסת ישראל שהיא פסח, ונקראת [נקראת] מצוות לא תעשה, צריכה להתחבר עם עשה ולהכליל בו מדת לילה עם יום.

ומאן איהו דא צדי'ק, דאיהו מילה ומצות עשה ואתכליל במצות לא תעשה מדת יום בלילה. ואי לא אתגזר בר נש לא אתחזי לקרבא לון, בגין כך קיימא מצות לא תעשה עליה ודיינת ליה בכרת, דלא ייעול נפשיה למקדשא. וכן בפסח בעיא כנסת ישראל לאתחברא בבעלה ואי לא עביד בר נש ולא קריב פסח ליי, קיימא עליה ודיינת ליה ולא אפיקת יתיה מתחות ידא דפרעה ואשתציאת נפשיה מאתרא קדישא, ואשתארת באתרא מסאבא במצרים. דהא ישראל אי לא עבידו הני תריין פקודין לא נפקו מתמן.

תרגום לעברית

ומיהו, ? זה צדיק, שהיא מילה ומצות עשה, ונכלל במצות לא תעשה מדת יום בלילה. ואם לא נמול בן אדם, לא ראוי להקריב אותם, לכן עומדת מצות לא תעשה עליו, ודנה אותו בכרת, שלא תכנס נפשו למקדש. וכן בפסח צריכה כנסת ישראל להתחבר עם בעלה. ואם בן אדם לא עושה ולא מקריב פסח לה, היא עומדת עליו ודנה אותו, ולא מוציאה אותו מתחת יד פרעה, ונכרתת נפשו ממקום קדוש, ונשארת במקום טמא במצרים, שהרי אם לא עשו ישראל שתי מצוות אלו, לא יצאו משם.

טקסט הזוהר

ובגין כך כתיב (דבהם י'ז) שמור את חדש האביב ועשית פסח ליי אלהיה. שמור, כללא דנוקבא לא תעשה. את, כללא דכולא. חדש האביב דהא ביה הוא שעתיא שעורה אביב ומקרבין מניה עומר עשירית האיפה ממחרת השבת איהו, וספרין שבע שבועין שלמין לאסתלקא לעילא ולקבלא מאינון חמשין יומין עלאין דאימא עלאה אורייתא. דאקרי לחם דכתיב (משלי ט') לכו לחמו בלחמי.

וְלִכְן כָּתוּב (דברים טז) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשֵׂיתָ פֶסַח לַה' אֱלֹהֶיךָ. שְׁמֹר - כָּלִלוֹת
שֶׁל נִקְבָּה, לֹא תַעֲשֶׂה. אֶת - כָּלִלוֹת שֶׁל הַכֹּל. חֹדֶשׁ הָאָבִיב - שְׁהֲרִי בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁעוֹרָה
אָבִיב, וּמִקְרִיבִים מִמֶּנּוּ עֹמֵר עֲשִׂירִית הָאִיפָה מִמֶּחֶרֶת הַשָּׁבֹת הִיא, וְסוּפְרִים שֶׁבָּעָה
שָׁבוּעוֹת שְׁלָמִים לַעֲלוֹת לְמַעֲלָה, וּלְקַבֵּל מֵאוֹתָם חֲמִשִּׁים יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הָאֵם
הָעֲלִיוֹנָה תוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת לָחֶם, שְׁכָתוּב (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמִי.

טקסט הזהיר

וְאֵנָּה מִקְרִיבִין בְּיוֹמָא דְּחֲמִשִּׁין דְּאֲתִיְהִיב בֵּיהּ אוֹרִייתָא שְׁתֵּי הִלָּחֶם, תוֹרָה שְׁכָתוּב וְתוֹרָה
שְׁבָעֵל פָּה. וְנִחִית טִיבּוֹ דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא דְּאִימָא עֲלָאָה בְּאִינוֹן שְׁבַע שְׁבוּעִין שְׁלִימִין
בְּכוּלָּא. וְכָל חַד מֵאִינוֹן שְׁבַע דְּרָגִין כָּלִיל בְּשָׁבָעָה כְּדֹאקִימָנָא בְּרֹזָא דְּמַהִימָנוּתָא. בְּגִין
כֶּה (דברים ט"ז) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשֵׂיתָ פֶסַח לַיְי, קָרִיב לוֹן בִּיחֻדָּא. דְּהָא בֵּיהּ
אִפְקָה מִמִּצְרַיִם לַיְלָה, וְתִשְׁלִים לְהָאִי דְּרָגָא דְּאִקְרִי לַיְל שְׁמוּרִים, וְתִקְרִיב דְּכוּרָא לְגִבָּה
וְתִתְקִרִי לַיְלָה שְׁלִימָא.

תרגום לעברית

וְאֵנָּה מִקְרִיבִים בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים שְׁנִתְנָה בּוֹ תוֹרָה שְׁתֵּי הִלָּחֶם, תוֹרָה שְׁכָתוּב וְתוֹרָה שְׁבָעֵל
פָּה, וְיִוֵּרֵד חֶסֶד שֶׁל הָעִתִּיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה (כִּינָה) בְּאוֹתָם שְׁבָעָה שְׁבוּעוֹת
שְׁלָמִים בְּכָל, וְכָל אַחַת מֵאוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת כָּלוּלָה בְּשָׁבָעָה, כְּפִי שְׁבָאֲרָנוּ בְּסוּד הָאִמוּנָה.
לִכְן שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשֵׂיתָ פֶסַח לַה'. הִקְרַב אוֹתָם בִּיחֻד, שְׁהֲרִי בּוֹ הוֹצִיאָהּ
מִמִּצְרַיִם לַיְלָה, וְתִשְׁלִים אֶת הַדְּרָגָה הַזֹּאת שֶׁנִּקְרָאת לַיְל שְׁמוּרִים, וְתִקְרִיב זָכָר אֵלֶיהָ
וְתִקְרָא לַיְלָה שְׁלָמִים.

וְתָא חֲזִי נַעֲרָה בְּתוּלָה עַד לָא אֶתְקַרֵּיב דְּכוּרָא לְגַבְהָ אֶקְרִי נַעַר, לְבִתְרָא אֶקְרִי נַעֲרָה. הָדָא הוּא דְּכִתְיָב (דְּבָרִים כ"ב) וְנִתְּנוּ לְאִבֵּי הַנַּעֲרָה, שְׁלִימָא דִּיִּיקָא. וְדָא אִיהוּ כַּד אֲשַׁתְּכַחַת שְׁלִימָא וְלָא אֶתְקַרֵּיב מֵאֵן (ס"א לִמָּאן) דְּלָא אֶתְחַזִּי. אוּף הָכָא בְּקִדְמִיתָא לִיל שְׁמוּרִים לְבִתְרָא, הַלִּילָה הַזֶּה לִי, כַּד אֶתְקַרֵּיב זֶה לְזֹאת. בְּגִין כֹּךְ לָא אֶתְחַזִּי לְאֶתְקַרְבָּא בְּהָהוּא פֶּסַח עָרֵל וְטָמֵא.

תרגום לעברית

ובא תראה, נערה בתולה, עד שלא קרב אליה זכר, נקראת נער. אחר כך נקראת נערה. וזהו שכתוב (דברים כב) ונתנו לאבי הנערה, שלימה דוקא. וזהו כשנמצאת שלימה, ולא התקרב מי [למי] שלא ראוי. אף כאן, בתחלה ליל שמורים, אחר כך הלילה הזה לה', כשמתקרב זה לזאת, ולכן לא ראוי להתקרב לאותו פסח ערל וטמא.

טקסט הזוהר

וְדָמָה טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת דִּיִּיקָא, כְּמָה דָּא אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ו') אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה. הִיא נְטֻרָת בְּנֵהָא דְלָא יִסְתַּאבּוֹן בְּנִמוּסֵיהּ יִשְׂרָאֵל, בְּגִין כֹּךְ שְׁבִטִי יָהּ נִפְקוּ מִתַּמָּן וְאֶתְחַבְּרַת יו"ד בַּה"א וְלָא בְּאַתְרָא אַחְרָא כְּמָה דְּעֵבְדוּ אֵינוֹן. אֲבָל כַּד נִפְקוּ מִבְּבֵל דְּאֶסְתָּאבּוּ תַמָּן, סְאִיבּוּ מִקְדָּשָׁא. בְּגִין כֹּךְ חוּזִיא שְׁלִיט בָּהּ וְלָא אֲשַׁתְּכַח שׁוֹלְטָנוּתָא לְיִשְׂרָאֵל בְּהָהוּא זְמַנָּא, בְּגִין דְּסְאִיבּוּ מִקְדָּשָׁא בְּנָשִׁים נְכָרִיּוֹת. מִכָּאֵן מֵאֵן דְּמִסְאֵב גְּרָמִיָּה לְתַתָּא, מִסְאֵב לְעִילָא. וּמֵאֵן דְּקִדִּישׁ גְּרָמִיָּה לְתַתָּא מִקְדָּשׁ לְעִילָא. וְעַל דָּא רַאויִין הָווּ דִּיתְעַבְדַּד לָהּ נִסָּא בְּהָהוּא שְׁעֵתָא דְנִפְקוּ מִבְּבֵל כְּשֶׁעֲתָא דְנִפְקוּ מִמִּצְרַיִם. אֲלָא דְגָרִים חוּבָא.

וְדָמָה טָעוֹן מִתְנָה אַחַת דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (שיר ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה. הִיא שׁוֹמֶרֶת אֶת בְּנֵיהָ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִתְטַמְּאוּ בְּמִנְהַגֵּיהֶם, מִשּׁוּם כֶּךָ שְׂבִטִי יִהְיֶה יֵצֵאוּ מִשָּׁם, וְהִתְחַכְּרָה יו"ד בִּה"א, וְלֹא בְּמָקוֹם אֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ הֵם. אֲבָל כְּשִׁינְצָאוּ מִכָּבֵּל, נִטְמָאוּ שָׁם וְטִמְאוּ הַמִּקְדָּשׁ, מִשּׁוּם כֶּךָ הִנָּחֵשׁ שֶׁלֹּט בָּהֶם, וְלֹא נִמְצָא שֶׁלֹּטוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִשּׁוּם שֶׁטִּמְאוּ אֶת הַמִּקְדָּשׁ בְּנָשִׁים נִכְרִיּוֹת. מִכָּאן, מִי שֶׁטִּמְּאָה אֶת עֲצָמוֹ לְמִטָּה, הוּא טָמֵא לְמַעֲלָה. וּמִי שֶׁמִּקְדָּשׁ עֲצָמוֹ לְמִטָּה, מִקְדָּשׁ לְמַעֲלָה. וְעַל כֶּךָ הָיוּ רַאוּיִים שִׁיעֲשֹׂה לָהֶם גֵּם בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה שִׁינְצָאוּ מִכָּבֵּל כְּאוֹתָהּ שֶׁעָה שִׁינְצָאוּ מִמִּצְרַיִם, אֲלֹא שְׁגָרָם הַחֲטָא.

טקסט הזוהר

וּבְחִמְשָׁה עָשָׂר לִירְחָא קִדְמָאָה חוֹלְקָא דְאַבְרָהָם דְּאִיהוּ קִדְמָאָה וְאַחִיד בְּדִרְגָּא דְחֶסֶד'ד. אֲנִן מְקַרִּיבִין לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַרְיִן פָּרִים לְאוֹסְפָא תַרְיִן חוֹלְקִין לְדִרְגָּא דְחֶסֶד מִעֲתִיקָא קִדִּישָׁא. אִיל אֶחָד לְקַבֵּל דִּרְגָּא דִּיצְחָק וּבְעִינֵן אִיל לִישָׁנָא דְתַקִּיפּוּ, בְּגִין דְּחוֹלְקָא דִּידִיָּה תַקִּיפּוּ מִיָּא. וּבְעִינֵן דִּיסְתַּכֵּם הֵהוּא דִּרְגָּא דְגִבּוּר'ה בְּחֶסֶד עֲלָאָה לְמַעַבְד טִיבו עִם כָּל יִשְׂרָאֵל. וְלֹאֲתַפְרָעָא מֵאִינוּן דְּעֹאקִין לוֹן וְלֹאֲסַחֲרָא לִיָּה סְטָרָא דְמִיִּין, הֵאִי דְכְּתִיב (בראשית ל') מְחֹשׁוֹף הִלְבָּן.

תרגום לעברית

וּבְחִמְשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הַחֲלָק שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְאַחֲזוּ בְּדִרְגַת חֶסֶד, אֲנִן מְקַרִּיבִים לְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֵי פָרִים, לְהוֹסִיף שְׁנֵי חֲלָקִים לְדִרְגַת חֶסֶד מִהֲעֲתִיק הַקֹּדֶשׁ. אִיל אֶחָד כְּנֶגֶד דִּרְגַת יִצְחָק, וְצָרִיךְ אִיל, לָשׁוֹן שֶׁל תַּקִּיפּוּת, מִשּׁוּם שֶׁחֲלָקוֹ חֲזָק הַמִּיָּם. וְצָרִיךְ שְׁתַּסְכִּים אוֹתָהּ דִּרְגַת הַגִּבּוּרָה עִם חֶסֶד עֲלִיוֹן לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, וְלִהְפָּרַע מֵאוֹתָם שֶׁמִּצְיָקִים לָהֶם, וְלִהְקִיפּוּ צַד הַמִּיָּם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית ל) מְחֹשׁוֹף הִלְבָּן.

שבעה כבשים תמימים. לקבל כלהו דרגין די ששתלמון ביה. וכן בכל יומא ויומא שבעה אמרין ביומא קדמא דכולהו שבעה יומין עלאין כל חד אשתלים ברזא דשבע ויהון שבע שבתות תמימות לקבלא נהירו עלאה דאורייתא. שעיר חטאת לכפרה על סאיבו דמקדשא ולא יהא ליה רשו לההוא שעיר לערבבא ולא לאסטנא על ישראל. (במדבר כ"ח) וביום הפכורים בהקריבכם מנחה חדשה. לקבל דרגא דיעקב דהא פדין אשתלים עלמא ואתחדש. ואנו מנינו שבע שבועין בגין לחברא כלא ביובלא עלאה דיהבא להאי ברא בוכרא עטרה דאורייתא דאתפלילת במ"ט אנפין ונפקא מחכמה עלאה באינון חמשין שערי בינה. ואתיהיבת להאי ברא בוכרא על ידי דמשה דאחיד נמי בהאי דרגא הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג') צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, במלכא דשלקמא כלא דיליה. (והא) דהא אוקימנא דהאי דרגא שלים מכל סטרין ושלים אקרי ברזא דמהימנותא דכתיב (בראשית כ"ה) ויעקב איש תם. פיום חתונתו. דא פד אתיהיבת (אורייתא). וביום שמחת לבו. פד אתבני בי מקדשא:

תרגום לעברית

שבעה כבשים תמימים - כנגד כל הדרגות שישתלמו בו. וכן בכל יום ויום שבעה כבשים, פיום הראשון של כל שבועת הימים העליונים, כל אחד נתקן בסוד של שבע, ויהיו שבע שבתות תמימות לקבל את האור העליון של התורה. שעיר חטאת לכפר על טמאת המקדש, ולא תהיה רשות לאותו שעיר לערבב ולא להסטין על ישראל. (במדבר כח) וביום הפכורים בהקריבכם מנחה חדשה - כנגד דרגת יעקב, שערי און נתקן העולם והתחדש, ואנו מונים שבעה שבועות כדי לחבר הכל ביובל העליון, שנותנת לבן הבכור הזה עטרה של תורה שנקללת בארבעים ותשעה פנים, ויצאה מחכמה העליונה באותם חמשים שערי בינה, ונתנה לבן הבכור הזה על ידי משה שאחיו גם בדרגה זו. זהו שכתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, במלך

שְׁהַשְׁלוֹם כָּלוּ שָׁלוֹ. [והרי] שְׁהָרִי בְּאֶרְנוּ שְׁדִרְגָה זו שְׁלֵמָה מְכַל הַצְדָדִים, וְשָׁלֵם נִקְרָא
בְּסוּד הָאֱמוּנָה, שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית כה) וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם. בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ - זֶה כְּשֶׁנִּתְּנָה
[תורה]. וּבְיוֹם שְׁמִיחַת לְבוֹ - כְּשֶׁנִּבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי כְּתִיב בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי דְּאַתְחַבֵּר הָאִי דְּרֵגָא דְּאִקְרִי שְׁלִישִׁי בַּחֲדָשׁ וְהִיא חֲתוּנָתוֹ,
עַל דָּא כְּתִיב (שְׁמוֹת י"ט) וַיַּחֲזֵן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. הָאִי דְּרֵגָא בְּרָא בּוֹכְרָא. נֶגֶד הָהָר
לְקַבֵּל הֵהוּא הָר דְּאַתְיִידַע דְּאִיהוּ זְעִיר מְכַל טוּרִיא דְּלַעֲיָלָא דְּאִיהוּ רֵם וְנִשְׂא כַּד אַתְחַבֵּר
לְעִילָא וְאִקְרִי הָר סִינִי דְּהָא ז' טוּרִין וְז' יוֹמִין וְז' אֲרָצוֹת בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִלְמָא
דְּאִינוּן לְקַבֵּל שְׁבַעַה יוֹמִין עֲלָאִין וְלֹא בָּחַר מְכַלְהוּ לְמִיחָב אֲוִרִיתָא אֲלָא בָּהָר סִינִי
דְּאִיהוּ רְזָא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּבָיָם כְּנַרְת נָמִי דְּאַתִּי מִתְמָן תְּכַלֵּת דְּדָמִי לְכִסָּא הַכְּבוֹד.
כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל. כְּנַרְת דָּא צִדִּי"ק וְהָאִי יָם דְּכְנַרְת הוּא כְּדָאוּקְמוּהָ חֲבָרִיא.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, כְּתוּב (שְׁמוֹת יט) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי, שְׁהִתְחַבְּרָה דְּרֵגָה זו שְׁנִקְרָאת שְׁלִישִׁי
בַּחֲדָשׁ, וְהִיא חֲתָנָתוֹ, עַל זֶה כְּתוּב (שם) וַיַּחֲזֵן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. דְּרֵגָה זו הֵבֵן הַכְּבוֹד.
נֶגֶד הָהָר - כְּנִגְדֵּי אוֹתוֹ הָר שְׁנוּדַע שְׁהוּא קָטָן מְכַל הָהָרִים שְׁלִמְעָלָה, שְׁהוּא רֵם וְנִשְׂא
כְּשִׁמְתְּחַבֵּר לְמַעְלָה, וְנִקְרָא הָר סִינִי. שְׁהָרִי שְׁבַעַה הָרִים וְשְׁבַעַה יָמִים וְשְׁבַעַה אֲרָצוֹת בְּרָא
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם, שְׁהֵם כְּנִגְדֵּי שְׁבַעַה יָמִים עֲלִיוֹנִים, וְלֹא בָּחַר מְכַלָּם לְתַת תּוֹרָה
אֲלָא בָּהָר סִינִי, שְׁהוּא הַסּוּד שֶׁל כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל, וְגַם בָּיָם כְּנַרְת, שְׁבֹא מִשָּׁם תְּכַלֵּת,
שְׁדוּמָה לְכִסָּא הַכְּבוֹד. כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל כְּנַרְת זֶה הַצִּדִּיק, וְזֶהוּ יָם כְּנַרְת, כְּפִי שְׁפָרְשׁוּ
הַחֲבָרִים.

כְּנֹר הָיָה תְּלוּי לְמַעַלָּה מִמָּטָתוֹ שֶׁל דָּוִד, וּבִשְׁעָה שְׁרוּחַ צְפוֹנִית מְנַשֶּׁכֶת בּוֹ מִנִּגֵּן מֵאֱלֹיו. וְדָוִד קָם לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא חֲצוֹת לַיְלָה לְאַתְחַבְּרָא בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׂבִיעֵצָה דְּכוּלָּא נְקוּדָה אֲמַצְעִיתָא דְּאַרְעָא תַּתְּאָה, בְּחַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהִי לְקַבֵּל נְקוּדָה עֲלָאָה.

תרגום לעברית

כְּנֹר הָיָה תְּלוּי לְמַעַלָּה מִמָּטָתוֹ שֶׁל דָּוִד, וּבִשְׁעָה שְׁרוּחַ צְפוֹנִית מְנַשֶּׁכֶת בּוֹ, מִנִּגֵּן מֵאֱלֹיו, וְדָוִד קָם לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה לְהִתְחַבֵּר עִם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַשְּׂבִיעִית שֶׁל הַכֹּל, הַנְּקֻדָּה הָאֲמַצְעִית שֶׁל אֶרֶץ הַתְּחִתּוֹנָה בְּחַר הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִיא כְּנֻגַּד הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה.

טקסט הזוהר

מֵאִי טַעְמָא בֵּיהּ בְּהַר סִינִי דְּלַעֲיָלָא לְמִיּהֵב בֵּיהּ אוֹרֵייתָא שְׂבִכְתָּב וְסִימְנִיהּ בְּהַאי אַרְוֹן לְמִיּהֵב בֵּיהּ בְּרִית, בְּגִין דְּבְּהַאי אַרְוֹן מוֹנַחִין כָּל גְּנִיזִין טְבִין, וְתוֹרָה שְׂבִכְתָּב דְּאֶקְרִי בְּרִית בֵּיהּ מוֹנַחָא. וְכָל מְאֵנִי קִרְבָּא דְּמִלְכָּא בִּידֵיהּ אֶתְמָסְרוּ, וְכִלְהוּ עֲלֵמִין דְּלִתְתָּא מִינָהּ יְנַקִּין. זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיטֵר אוֹרֵייתָא כְּדִין יְהִבֵּת לֹון כָּל טִיבוּ דְּעֲלָמָא. וְאִי לֹא כְּדִין יִסְרֵת לֹון, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (וִיקְרָא כ"ו) וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אֲפִי אֲנִי, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְכַד תְּחַבֵּר בְּאַנְי' דְּלִ"ת דִּילָהּ אֶקְרִי אֲדֹנִי' וְדִיִּינָא לְעֲלָמָא. בְּגִין כֹּה כְּתִיב (דְּבָרִים ד') וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. בְּזֹאת אֲתִיְהִיבֵת אוֹרֵייתָא.

תרגום לעברית

מָה הַטַּעַם בּוֹ בְּהַר סִינִי שֶׁלְּמַעַלָּה לָתֵת בּוֹ תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב, וְסִימְנִיהּ בְּאַרְוֹן זֶה לָתֵת בּוֹ בְּרִית? מִשּׁוּם שֶׁבְּאַרְוֹן זֶה מְנַחִים כָּל הַגְּנִזִּים הַטּוֹבִים, וְתוֹרָה שְׂבִכְתָּב, שְׁנִקְרֵאת בְּרִית, מְנַחֶת בּוֹ, וְכָל כְּלֵי הַקֶּרֶב שֶׁל הַמֶּלֶךְ נִמְסְרוּ בִּידֵיהּ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת שֶׁלְּמַטָּה יוֹנְקִים מִמֶּנָּה. אִם זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְשָׁמֵר הַתּוֹרָה, אֲזִי נֹתֶנֶת לָהֶם כָּל טוֹב הָעוֹלָם, וְאִם לֹא, אֲזִי

מִיִּסְרַת אוֹתָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא כו) וַיִּסְרַתִּי אֶתְכֶם אֶף אֲנִי. זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וּכְשֶׁתַּחֲבֹר בְּ"אֲנִי" דָּל"ת שְׁלָה, נִקְרָאת אֲדָנִי", וְדָן אֶת הָעוֹלָם. לָכֵן כָּתוֹב (דברים ד)
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. בְּ"זֹאת" נִתְּנָה תּוֹרָה.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי אוֹרֵייתָא שְׁבַכְתָּב צִדִּי"ק אֲקָרִי, וּמוֹנָח בְּזֹאת דִּהְיִי בְרִית מְנַחָא בֵּיהּ, דְּכָתִיב
אֲרוֹן הַבְּרִית בְּגִין דְּמוֹנָח בֵּיהּ בְּרִית דִּאִיהוּ צִדִּי"ק בְּגִין כֶּךָ וְזֹאת הַתּוֹרָה אֶתְחַבֵּר וְאִ"ו
בְּזֹאת וּכְדִין אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה סָם חִיִּין לְעֵלְמָא. דִּהְיִי אֵילָנָא דְחִיִּי אֶתְדַבֵּק בָּהּ. וְכֹד לָא
מְכַשְׂרִין בְּנֵי נָשָׂא עוֹבְדֵיהוּ, אֶסְתָּלַק וְאִ"ו מְזֹאת. וּכְדִין כָּתִיב (ויקרא י"ד) זֹאת תִּהְיֶה
תּוֹרַת הַמִּצְוָע, וְזֶהוּ חָשׁוֹב כְּמַת.

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב נִקְרָאת צִדִּיק, וּמְנַחַת בְּזֹאת, שְׁכָרִית זוּ מְנַחַת בּוּ, שְׁכָתוֹב אֲרוֹן
הַבְּרִית, מְשׁוּם שְׁמְנַחַת בּוּ בְרִית שֶׁהוּא צִדִּיק. וְלָכֵן וְזֹאת הַתּוֹרָה, הִתְחַבֵּר וְאִ"ו עִם זֹאת,
וְאִז - אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה, סָם הַחַיִּים לְעוֹלָם, שְׁהָרִי עֵץ הַחַיִּים נִדְבֵּק בָּהּ. וּכְשֶׁמַּעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם
אֵינָם כְּשָׂרִים, מְסִתָּלַק וְאִ"ו מְ"זֹאת", וְאִז כָּתוֹב (ויקרא יד) זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמִּצְוָע,
וְזֶהוּ חָשׁוֹב כְּמַת.

טקסט הזוהר

וּכְתִיב (במדבר י"ט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱלָא אֶסְתָּלַק ו' מְזֹאת וְעֶבֶד הָאֵל אֶהֱלָא
נוֹקְמִין, הִיִּינוּ דְּכָתִיב (שם) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ. וּבְגִין דְּלֹא אֶתְחַבֵּר ו' בָּהּ,
גָּרְמוּ דְּסָאִיבוּ מִקְדָּשָׁא וְגָרִימוּ לוֹן מוֹתָא. דִּהְיִי מֵאֵן דְּאַפְרִישׁ לוֹן, גָּרִים מוֹתָא לְנַפְשֵׁיהּ,
עַד דְּאֶתְתַּ פָּרָה וּכְפָרָה עַל כְּנָה. וְעֶבֶדִין מִינָהּ הִזָּאָה עַל טְמְאֵי מִתִּים.

וְכָתוּב (במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהָל. הַסֵּתֶלֶקָה ו' מִזֹּאת, וְעוֹשֶׂה הָאֶהָל הִזֶּה נִקְמוֹת. הִינוּ מֵה שִׁפְתוֹב (שם) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה'. מִשּׁוּם שֶׁלֹא הִתְחַבְּרָה ו' עִם ה', גָּרְמוּ שִׁטְמָאוֹ הַמִּקְדָּשׁ וְגָרְמוּ לָהֶם מִיתָה, שֶׁהָרִי מִי שִׁמְפְּרִידֵם גּוֹרֵם מִיתָה לְנַפְשׁוֹ, עַד שֶׁבָּאָה פָּרָה וְכַפָּרָה עַל בְּנֵהּ, וְעוֹשִׂים מִמֶּנָּה הִזָּאָה עַל טְמְאֵי מֵתִים.

טקסט הזוהר

זֹאת הַתּוֹרָה דְּלֹא אֶתְחַבֵּר בָּהּ וַאֲ"ו עַד דְּעֵבְדוּ הִזָּאָה לְאִינוּן כְּלִי מִדִּין. וְלִכְתָּר (דברים ד') וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגו' חַיִּים אֶתְדַּבֵּק בָּהּ. (דברים ל"ג) וְזֹאת הַבְּרָכָה, בְּרָכָה אֶתְדַּבֵּק בָּהּ בְּהָאֵי זֹאת. אֲכַל כָּל אֲתֵר דְּתִשְׁכַּח בְּאוֹרֵייתָא זֹאת הַתּוֹרָה כְּלֹא וַאֲ"ו, בְּגִין חוּבָה (ויקרא י"ג) זֹאת תּוֹרַת נִגְעַ צִרְעַת. (ויקרא י"ד) זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל נִגְעַ הַצִּרְעַת (במדבר ה) זֹאת תּוֹרַת הַקִּנְאוֹת. בְּגִין דְּסָאִיבוּ גְרִמִּיהוֹן וְסָאִיבוּ מִקְדָּשָׁא. (ויקרא ו) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, לֹא כְּתִיב בֵּיהּ וַאֲ"ו עַד דְּיַעֲבְדוּ לָהּ שְׁלִימוּ בְּנֵי אֱהֲרֹן לְחַבְרָא לְזֹאת בְּבַעֲלָהּ. (ויקרא ו') וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה, לֹא אֶתְיָא עַל חֶטָּא, דְּהָא נִדְבָה הִיא. אוּ דְאֶתְיָא עִם עוֹלָה וְהָא עֲבָדָא עוֹלָה שְׁלִימוּ. (ויקרא ו') זֹאת תּוֹרַת הַחֹטָאת אֶתְיָא עַל חֶטָּא דְּסָאִיבוּ לְהָאֵי זֹאת.

תרגום לעברית

זֹאת הַתּוֹרָה, שֶׁלֹא הִתְחַבֵּר לָהּ וַאֲ"ו עַד שֶׁעָשׂוּ הִזָּאָה לְאוֹתָם כְּלִי מִדִּין, וְאַחֵר כֹּף (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגוֹמֵר. חַיִּים נִדְבְּקוּ בָּהּ, (שם לג) וְזֹאת הַבְּרָכָה. בְּרָכָה נִדְבְּקָה בְּ"זֹאת" הַזֶּה. אֲכַל כָּל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא בַּתּוֹרָה "זֹאת הַתּוֹרָה" כְּלִי וַאֲ"ו, זֶה בְּגִלְלֵי חֶטָּא. (ויקרא יג) זֹאת תּוֹרַת נִגְעַ צִרְעַת. (שם יד) זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל נִגְעַ הַצִּרְעַת. (במדבר ה) זֹאת תּוֹרַת הַקִּנְאוֹת. מִשּׁוּם שֶׁטְמָאוּ אֶת עֲצָמָם וְטְמָאוּ הַמִּקְדָּשׁ. (ויקרא ו) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, לֹא כְּתוּב בּוֹ וַאֲ"ו, עַד שֶׁיַּעֲבְדוּ לָהּ בְּנֵי אֱהֲרֹן שְׁלֵמוֹת לְחַבֵּר אֶת זֹאת

לְבַעֲלָהּ. (שם ו) וְזֹאת תֹּרַת הַמִּנְחָה - לֹא בָּא עַל חֶטָּא, שֶׁהָרִי הִיא נִדְבָּה, אוֹ שֶׁבָּאָה עִם עוֹלָה, וְהָעוֹלָה הָרִי עוֹשָׂה שְׁלֵמוֹת. (שם) זֹאת תֹּרַת הַחֲטָאת - בָּא עַל חֶטָּא שֶׁטְמָאוֹ אֶת "זֹאת".

טקסט הזוהר

וְזֹאת תֹּרַת הָאֵשֶׁם בְּגִין דְּלֹא עָבְדוּ כָּל כֹּהֵן פְּגִימוֹ, וּבְגִין כֹּהֵן אֲתִיב דְּכוּרָא וְלֹא נוֹקְבָא (ויקרא ז') וְזֹאת תֹּרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים בְּגִין דְּאֲתִיב לְשַׁלְּמָא אֶתְחַבֵּר בָּהּ וַא' ו. (שם) זֹאת הַתּוֹרָה לְעוֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחֲטָאת, בְּגִין חֲטָאת דְּאִית בְּקָרָא, וְחוּטָא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה. דָּא אוֹקִימָנָא (רס"א ע"א) בְּכָל אֲתָרָא וַא' ו מוֹסִיף עַל עֲנִין רִאשׁוֹן.

תרגום לעברית

(ויקרא ז) וְזֹאת תֹּרַת הָאֵשֶׁם - מְשׁוּם שֶׁלֹּא עָשׂוּ כָּל כֹּהֵן פְּגָם, וְלָכֵן בָּאָה זָכָר וְלֹא נִקְבָּה. (שם) וְזֹאת תֹּרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים, מְשׁוּם שֶׁבָּאָה לְשָׁלוֹם, מִתְחַבֵּר עִמָּהּ וַא' ו. (שם) זֹאת הַתּוֹרָה לְעוֹלָה [ו] לַמִּנְחָה וְלַחֲטָאת - בְּגִלְל חֲטָאת שֵׁשׁ בַּפֶּסוּק, וְחוּטָא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה, זֶה פִּרְשָׁנוּ בְּכָל מְקוֹם - וַא' ו מוֹסִיף עַל עֲנִין רִאשׁוֹן.

טקסט הזוהר

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגו' מֵאֵי טַעְמָא וַא' ו, הָא לֹא אָמַר זֹאת בְּקִדְמִיתָא, אֲמַאי כְּתִיב וְזֹאת, בְּגִין סֵם חַיִּים דְּאֲתִדְבֵּק בָּהּ. (דברים ל"ג) וְזֹאת הַפְּרָכָה, בְּגִין בְּרָכָה אֶף עַל גַּב דְּלֹא כְּתִיב זֹאת בְּקִדְמִיתָא, אוֹ מִלָּה עַל מָה דִּיֵּיתִי. אֲבָל בְּכוּלָּהּ מֵאֵי טַעְמָא לֹא כְּתִיב וְזֹאת. בְּגִין דְּלֹא אֲתִדְבֵּק וַא' ו. וְהָאֵי דְכְּתִיב וְזֹאת תֹּרַת הָאֵשֶׁם בְּגִין דְּכְּתִיב לְעִיל זֹאת תֹּרַת הַחֲטָאת, וַא' ו מוֹסִיף עַל עֲנִין רִאשׁוֹן. בְּגִין כֹּהֵן אֲתִיְהִיבֵת אוֹרִיִּיתָא בְּהָאֵי זֹאת.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגוֹמֵר, מָה הַטַּעַם וְאִי, הֲרִי לֹא אָמַר זֹאת בְּתַחֲלָה? לָמָּה כָּתוּב וְזֹאת? מִשּׁוּם סֵם הַחַיִּים שֶׁנִּדְבַּק בָּהּ. (דברים לג) וְזֹאת הַבְּרָכָה - בְּשִׁבְלֵי בְּרָכָה, אֵף עַל גַּב שְׁלֹא כָתוּב זֹאת בְּתַחֲלָה, אוֹ דִּבֵּר עַל מָה שְׁיָבֵא, אֲבָל בְּכֻלָּם מָה הַטַּעַם לֹא כָתוּב וְזֹאת? מִשּׁוּם שְׁלֹא נִדְבַּק וְאִי. וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ויקרא ז) וְזֹאת תּוֹרַת הָאֵשֶׁם, מִשּׁוּם שֶׁכָּתוּב לְמַעַלָּה (שם ו) וְזֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאֹת, וְאִי מוֹסִיף עַל עֲנִין רִאשׁוֹן, מִשּׁוּם כִּי נִתְּנָה תּוֹרָה בְּ"זֹאת". וּמִשּׁוּם כִּי כָתוּב (שם כו) אֵף אֲנִי

טקסט הזוהר

וּבִגִּין כִּי כָתִיב (ויקרא כ"ו) אֵף אֲנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת, אֲסַלֵּק מִיָּנָה וְאִי וְתַעֲבִיד בָּהּ נִוְקָמִין וְכוּלָּהּ קִרְבָּנִין אֲתִיִּין לְקִרְבָּא לְהָאִי זֹאת לְעִילָא בְּהָאִי שְׁלִישִׁי. וְאַנֵּן מְקַרְבִּין בְּהָאִי יוֹמָא תַרִּין פְּרִים בְּמוֹסָף, לְאוֹסְפָא לִיהַ תַרִּין חוֹלְקִין. אִיל אֶחָד, לְאַתְחַבְרָא לִיהַ אִילָא דְגִבּוֹר'ה. שְׁבַעָה אֲמַרִין לְקַבֵּל כּוּלָּהּ דְרַגִין דִּיחֲדוֹן בְּהָאִי הַלּוּלָא. שְׁעִיר עִזִּים, לְכַפֵּרָא עַל דְסָאִיבוּ מְקַדָּשָׁא חֲיִיבִין דְלִתְתָא. (במדבר כ"ט) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, לְקַבֵּל דְרַגָּא דִּיחֲזָק דִּיתְחַבֵּר בִּיהַ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּתַרִּין פְּרִים. הָאִי דְכָתִיב (בראשית ח') וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְעָה עָשָׂר, דְּאַתּוֹסְפָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי שְׁבִיעִית עַל עָשָׂר סְמִיכָא לְעֶשְׂרָה. בִּגִין כִּי פֶר אֶחָד לְאוֹסְפָא לִיהַ חִילָא דְאִימָא עֲלָאָה לְמִידָן עֲלֵמָא. אֲבָל תַרִּין לָא, בִּגִין דְלֹא יָכִיל עֲלֵמָא לְמַסְבֵּל דִּינָא תְקִיפָא.

תרגום לעברית

אֶעֱשֶׂה זֹאת, אֲסַלֵּק מִמֶּנָּה וְאִי וְתַעֲשֶׂה בָהֶם נִקְמוֹת, וְכָל הַקִּרְבָּנוֹת בָּאִים לְקִרְבֵּי אֶת ה' אֶת" לְמַעַלָּה בְּשִׁלְשִׁי הַזֶּה, וְאַנֵּן מְקַרְיָבִים בְּיוֹם זֶה שְׁנֵי פְרִים בְּמוֹסָף, לְהוֹסִיף לָהּ שְׁנֵי חֲלָקִים. אִיל אֶחָד לְחַבֵּר לָהּ הַכַּח שֶׁל גִּבּוֹרָה, שְׁבַעָה כְּבָשִׂים כְּנֶגֶד כָּל הַדְּרָגוֹת שֶׁיִּשְׁמְחוּ בְּהַלּוּלָא הַזֶּה, שְׁעִיר עִזִּים לְכַפֵּר עַל שְׁטֵמָאוֹ הַמְקַדָּשׁ הַרְשָׁעִים שְׁלֵמָטָה. (במדבר כט) וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי - כְּנֶגֶד דְרַגַּת יִצְחָק שֶׁיִּתְחַבֵּר עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשְׁנֵי פְרִים. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב

(בראשית ח) וַתֵּנַח הַתֶּבֶה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַשְּׂבָעָה עָשָׂר, שֶׁהַתּוֹסֶפֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה שְׁבִיעִית עַל עֶשֶׂר סְמוּכָה לַעֲשָׂרָה. מִשּׁוּם כֹּךָ פֶּר אֶחָד, לְהוֹסִיף לוֹ כֹּחַ הָאֲמָא הָעֲלִיּוֹנָה לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. אֲבָל שָׁנִים לֹא, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל אֶת הַדִּין הַקָּשָׁה.

טקסט הזוהר

אֵיל אֶחָד, גְּבוּרָה דִּילִיָּה לִישָׁנָא דְתַקִּיפּוּ, (תהלים כ"א) אֵילוּתִי לְעֲזָרְתִּי חוֹשָׁה. וְהָיָה אֵיל תִּשְׁכַּח בְּכוֹלָהּ מוֹסָפִין, דְּמוֹסִיפִין חֵילָא דְגְבוּרָה עֲלִיָּהּ. כֹּךָ מְשַׁבְּתָא דְאִית בֵּיה נִיחָא, וְלִית בֵּיה דִּינָא כָּלֵל. דְּאִתְגַּלְיָא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא חִידוֹ וְטַבְּאָן לְכוֹלָהּ עֲלָאִין (ס"א ע"למין). (במדבר כ"ח) כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, לְמִיָּהּ חֵילָא לְכוֹלָהּ דְּרַגִּין. שְׁעִיר עֲזִים דָּלָא יִתְחַזִּי סְאִיבוּ בְּמִקְדָּשָׁא בְיוֹמָא דְדִינָא וּבְהָי יוֹמָא אֶתְחַבֵּר גְּבוּרָה עֲלָאָה בְּדִינָא תַתָּאָה דְרֹאֵשׁ חוֹדֶשׁ לְמִידָן עֲלָמָא.

תרגום לעברית

אֵיל אֶחָד - הַגְּבוּרָה שָׁלוּ, לְשׁוֹן שֶׁל תַּקִּיפּוּת, (תהלים כב) אֵילוּתִי לְעֲזָרְתִּי חוֹשָׁה, וְהָאֵיל הַזֶּה תִּמְצָא בְּכָל הַמוֹסָפִים, שְׁמוֹסִיפִים כֹּחַ וְגְבוּרָה עֲלֵיהֶם, פֶּרֶט לְשַׁבַּת שִׁישׁ בָּהּ מְנוּחָה וְאִין בָּהּ דִּין כָּלֵל, שְׁמִתְגַּלְיָה הָעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ שְׁמַחָה וְטוֹבוֹת לְכָל הָעֲלִיּוֹנִים (עולמים). (במדבר כח) כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה - לָתֵת כֹּחַ לְכָל הַדְּרָגוֹת. שְׁעִיר עֲזִים - שְׁלֹא תִרְאֶה טְמֵאָה בְּמִקְדָּשׁ בְּיוֹם הַדִּין, וּבְיוֹם זֶה מִתְחַבֵּר הַגְּבוּרָה הָעֲלִיּוֹנָה בְּדִין הַתְּחִתּוֹן שֶׁל רֹאֵשׁ חוֹדֶשׁ לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי גְבוּרָה דִּינָא קִשְׂיָא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דִּינָא רַפְיָא. אַךְ חוֹבֶת הַיּוֹם פֶּר אֶחָד, בְּגִין דִּיכִיל עֲלָמָא לְמִסְבֹּל. וּבְגִין כֹּךָ בְּרִישׁ יִרְחָא תִרִין פְּרִים דְּהִיא כְּפָרָה. בַּעֲשָׂרָה לִירְחָא לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְמִשָּׁה, בְּמוֹסָף דִּילִיָּה פֶּר בֶּן בֶּקָר אֶחָד, דָּלָא אֶתוֹסָף בֵּיה דִּינָא כֹּךָ בְּגִין דְּהוּא יוֹמָא דְכְּפָרָה. אֵיל אֶחָד תַּקִּיָּה, לְתַבְרָא רְשִׁיעִי עֲלָמָא, וּבְעִינָן לְמַעַבְדַּ נִיחָא

לְשַׁכְּכָא רְגָזָא. כְּבָשִׁים שְׂבָעָה, לְאוֹסְפָא לְכוּלְהוּ דְרָגִין. שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד, אֶתּוֹסָף הַכֹּא
בְּחוֹבַת הַיּוֹם לְכַפֵּרָא עַל סוֹאֲבַת מִקְדָּשָׁא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלַעִילָא מְכַפֵּר כָּלָא.
וְלֹא יִשְׁתַּאֲר סְאִיבוּ בְּעֵלְמָא.

תרגום לעברית

בֹּא רְאָה, גְּבוּרָה דִּין הַקָּשָׁה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דִּין הַרְפָּה, אֶךְ חוֹבַת הַיּוֹם פֶּר אֶחָד כְּדִי
שְׁהַעוֹלָם יוֹכֵל לְסַבֵּל, וְלִכְן בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנֵי פָרִים, שֶׁהִיא כַּפָּרָה. בַּעֲשָׂרָה לַחֹדֶשׁ כְּנֶגֶד
דְּרָגַת מִשָּׁה. בַּמוֹסָף שָׁלוּ פֶּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, שֶׁלֹּא נוֹסֵף בּוֹ דִּין כָּל כֹּהֵן, הֵייתָ שְׂאוֹתוֹ יוֹם
הוּא שֶׁל כַּפָּרָה. אֵיל אֶחָד תִּקְיָה לְשֹׁבֵר אֶת הָרָשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת נֶחֱת
לְשֹׁכֵה הָרָגֵז. כְּבָשִׁים שְׂבָעָה לְהוֹסִיף לְכָל הַדְּרָגוֹת. שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד הַתּוֹסֵף כָּאן בְּחוֹבַת
הַיּוֹם לְכַפֵּר עַל טְמֵאת הַמִּקְדָּשׁ, מִשּׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה יְכַפֵּר עַל הַכֹּל וְלֹא
תִשְׁאֲר טְמֵאָה בָּעוֹלָם.

טקסט הזוהר

בְּגִין כֹּהֵן, חַד בְּיוֹמָא, לְכַפֵּרָא קֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים חַד זְמַנָּא בְּשִׁתָּא, בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח כָּל כֹּהֵן
סְאִיבוּ תַמְזָן. וְחַד לְבָרָא, לְמַזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח סְאִיבוּ בְּעֵלְמָא. בְּחַמְשָׁה עָשָׂר
לִירְחָא לְקַבֵּל דְּרָגָא דְאַהֲרֹן דְאַחִיד בְּהוּ"ד וְאַסְתַּלַּק נָמִי בְּחֶסֶד''ד.

תרגום לעברית

מִשּׁוּם כֹּהֵן אֶחָד בְּיוֹם, לְכַפֵּר קֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, כְּדִי שֶׁלֹּא תִמָּצֵא שָׁם טְמֵאָה
כָּל כֹּהֵן, וְאֶחָד בַּחוּץ לְמַזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שֶׁלֹּא תִמָּצֵא טְמֵאָה בָּעוֹלָם. בְּחַמְשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
כְּנֶגֶד דְּרָגַת אַהֲרֹן שְׂאֵחוּזוֹ בְּהוּד, וְהַתְּעַלָּה גַם בְּחֶסֶד.

ובגין כך בָּהֵאֵי זְמַנָּא אָפִילוּ עִם כָּל אוֹמִין דְּעָלְמָא עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טִיבּוּ. בְּגִין דְּאִתּוּסָף חֶסֶד דְּאֶהֱרֹן עִם חֶסֶד דְּאַבְרָהָם וְאִינוּן מְקַרְבִּין בֵּיהּ בְּשַׁבְעָה יוֹמִין קְרַבְנִין עֲלוּוֹן, בְּגִין דִּיחֲדוּ כּוּלֵּיהּ עָלְמָא בְּחֲדוּתָא דִּישְׂרָאֵל. ע' פָּרִים לְקַבֵּל ע' אוֹמִין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת דְּעָלְמָא, וּבִיּוֹמָא קַדְמָאָה פָּרִים שְׁלֹשָׁה עָשָׂר. לְאַחֲזָאָה דְּלֹאוּ אִינוּן כְּדָאי לְאַתְקִימָא בְּעָלְמָא, אֲלֹא בְּטִיבּוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִית בֵּיהּ תְּלִיסַר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי.

תרגום לעברית

וְלִכּוֹן בְּזִמְנָא זֶה אָפִילוּ עִם כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם עוֹשֶׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד, מַשּׁוּם שֶׁמִּתּוֹסֵף חֶסֶד שֶׁל אֶהֱרֹן עִם חֶסֶד שֶׁל אַבְרָהָם, וְהֵם מְקַרְבִּים בּוֹ בְּשַׁבְעָה יָמִים קְרַבְנוֹת עוֹלוֹת, כְּדֵי שְׁיִשְׁמְחוּ כָּל הָעוֹלָם בְּשִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל. שִׁבְעִים פָּרִים כִּנְגַד שִׁבְעִים אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת הָעוֹלָם, וּבִיּוֹם הָרִאשׁוֹן פָּרִים שְׁלֹשָׁה עָשָׂר, לְהִרְאוֹת שְׂאִינָם כְּדָאִים לְהַתְקִיֵּם בְּעוֹלָם אֲלֹא בְּטוֹבוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיֵשׁ בּוֹ שְׁלֹשׁ עָשָׂר מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים.

טקסט הזוהר

אֵלִים שְׁנַיִם לְמַהְיֵי תְּקִיפּוֹ לְהִהוּא דְּרָגָא דְּחֶסֶד עֲלָאָה עַל חַד תַּרְיִן מִמָּה דְּמְקַרְבִּין בְּכוּלָּהוּ מוֹסְפִין בְּגִין דְּהֵאֵי חֲגָא אִיהוּ לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּאֶהֱרֹן דְּאַחִיד בְּדְרָגָא שְׁתִּיתָאֵי. וְאַקְרִי יוֹם שְׁתִּיתָאֵי. יוֹמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלֵף שְׁנִין. וּבִהֲהוּא יוֹמָא זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוֹסְפָא עַל חַד תַּרְיִן טִיבּוּ לְעִמְיָה. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת ט"ז) וְהָיָה בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי וְהַכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר יִבְיֹאוּ, אֲזִי וְהָיָה מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקֻטוּ יוֹם יוֹם, וּבְכָלֵהוּ דְּרָגִין דְּלַעֲלֵלָא אִתּוּסָף בְּרַכָּאָן.

תרגום לעברית

אֵילִים שְׁנַיִם, שֶׁתְּהִיָּה תְּקִיפּוֹת לְאוֹתָהּ דְּרָגָה שֶׁל חֶסֶד עֲלִיוֹן עַל אֶחָד שְׁנַיִם מִמָּה שְׁמְקַרְבִּים בְּכָל הַמוֹסְפִים, מַשּׁוּם שֶׁחֲגָ זֶה הוּא כִּנְגַד דְּרָגַת אֶהֱרֹן, שְׂאֲחוֹז בְּדְרָגָה שְׁשִׁית. וְנִקְרָא יוֹם הַשְּׁשִׁי. יוֹמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵף שְׁנִים. וּבְאוֹתוֹ יוֹם עֲתִיד הַקְדוּשׁ

ברוך הוא להוסיף על כל אחד שנים חסד לעמו. זהו שכתוב (שמות טז) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו, אז - והיה משנה על אשר ילקטו יום יום, ובכל הדרגות שלמעלה נוספות ברכות.

טקסט הזוהר

ובהוא יומא ייתי מלכא משיחא ויתקרי חג האסיה דיכניש קודשא בריך הוא ביה גלותא דעמיה, הדיא הוא דכתיב (ישעיה י"א) והיה ביום ההוא יוסיף יי שנית ידו לקנות את שאר עמו. ויתקרי חג הסכות, דכלהו שבועה דרגין חפין על ישראל כסופה ובגין כה כולהו ענני כבוד אזלין עם ישראל במדברא בזכותא דאהרן בגין כה י"ד אמרין בכל יומא.

תרגום לעברית

ובאותו יום יבא מלך המשיח ויקרא חג האסיה, שיכנס הקדוש ברוך הוא בו הגלות של עמו. זהו שכתוב (ישעיה יא) והיה ביום ההוא יוסיף ה' שנית ידו לקנות את שאר עמו. ויקרא חג הסכות, שכל שבוע הדרגות מכסות על ישראל כמו ספה, ולכן כל ענני הכבוד הולכים עם ישראל במדבר בזכות אהרן, ולכן ארבעה עשר כבשים שבכל יום.

טקסט הזוהר

ובשבועה יומין הא שבועתים וינהיר שבועתים נהירו דשמשא. וקודשא בריך הוא ירחם על עלמא ושעיר עזים אחד חטאת לכפרא על סאיבו מקדשא דסאיבו אומי עלמא עובדי כוכבים ומזלות ביומא תנינא לקבל דרגא דיצחק. ביומא תליתא לקבל דרגא דיעקב. ביומא רביעא לקבל דרגא דיוסף. ביומא חמישא לקבל דרגא דמשה. ביומא שתיתא לקבל דרגא דאהרן:

ובשבעה ימים - הרי שבועות, ויאיר שבועות אור השמש, והקדוש ברוך הוא ירחם על העולם. ושעיר עזים אחד לחטאת - לכפר על טמאת המקדש שטמאו אמות העולם עובדי כוכבים ומזלות. ביום השני כנגד דרגת יצחק. ביום השלישי כנגד דרגת יעקב. ביום הרביעי כנגד דרגת יוסף. ביום החמישי כנגד דרגת משה. ביום הששי כנגד דרגת אהרן.

טקסט הזהר

ותא חזי בהאי חגא ובחגא דפטריו, שבועה יומי דכלילן כולהו יומין דלעילא ביהו. מה דלית כן בשאר חגין דמקרבין ביהו מוסף, אלא היינו דאוקימנא ברזא דמהימנותא (בראשית ל') מחשוף הלכן אשר על המקלות, די לכל אינון שבועה שבועה דרגין אסחר לון בסטר דחס'ד חגא דפטריו, לקבל אברהם דאטי מחס'ד בגין כך כולהו דרגין תמן. דהא לכולהו דרגין אסחר יעקב שלימא לסטרא דחס'ד. האי חגא לקבל דרגא דאהרן דאחיד בחסד, כולהו עמיה.

תרגום לעברית

ובא וראה, בחג זה ובחג המצות שבועה ימים שכוללים בהם כל הימים שלמעלה, מה שאין כן בשאר חגים שמקריבים בהם מוסף, אלא הינו מה שפרשנו בסוד האמונה, (בראשית ל') מחשוף הלכן אשר על המקלות, שלכל אותם שבועה שבע דרגות מקיפות אותם בצד החסד, החג של המצות כנגד אברהם שבא מחסד, לכן כל הדרגות שם, שהרי את כל הדרגות מקיף יעקב השלם לצד של חסד. החג הזה כנגד דרגתו של אהרן שאחוז בחסד, כלם עמו.

דְּבַר אַחֵר, בְּגִין דְּכוּלָּהּוּ דְּרַגִּין וְכוּלָּהּוּ זַפְאִין, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַגְלִי תַּמָּן בְּכַתְרֵי וְזַמִּין לְמַעַבְד כֹּן בְּיוֹמֵי דְיִיטִי מְשִׁיחָא. בְּגִין כֹּךְ כּוּלָּהּוּ כְּתָרִין רְמִיזִין הֶכָּא וְהֶכָּא וְנִטְלִין עַל חַד תְּרִין שְׁבַע בְּרַכָּאן הֶכָּא מֵהֶתֶם. וְהֶתֶם עַל חַד שְׁבַע מִשְׁאֵר מוֹסְפִין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (מִיכָה ז) כִּימִי צֵאתָּה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת. כִּיּוֹם צֵאתָּה הָיָה לִי לִימָר. מֵאֵי כִימִי. דְּכוּלָּהּוּ יוֹמִין עֲלָאִין אֲזַדְמָנוּ הֶתֶם וְאֲזַדְמָנוּ הֶכָּא. בְּגִין כֹּךְ נִפְלְאוֹת נ' פְּלָאוֹת, חֲמִשִּׁין פְּלָאוֹת. דִּהָּא נ' תְּרַעִין דְּכִינ' ה' פֶּתַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא לֹון מִתַּמָּן. וּבְגִינִי כֹךְ בְּאוֹרֵייתָא אֲדַכֵּר יְצִיאַת מִצְרַיִם נ' זְמַנִּין לְקַבֵּל נ' תְּרַעִין כְּדִין יַעֲבִיד לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא. וּמֵאֵי אֲרָאנוּ. אֶלָּא אֲרָאנוּ לְהֵהוּא סָבָא דְחָזָא בְּקַדְמֵיתָא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת י"ד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה. כְּדִין זְמַין לְמַחְזִי פּוֹרְעָנוּתָא דְאָדוֹם.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר - מִשּׁוּם שְׁכַל הַדְּרָגוֹת וְכָל הַצְדִּיקִים, כְּשִׁיצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְגַּלָּה שָׁם בְּכַתְרֵי שְׁלוֹ, וְעֵתִיד לַעֲשׂוֹת כֹּן בְּזַמָּן בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ. מִשּׁוּם כֹּךְ כָּל הַכְּתָרִים רְמוּזִים כָּאן וְכָאן, וְנִטְלִים עַל אֶחָד שְׁנַיִם שְׁבַע בְּרַכּוֹת כָּאן מִשָּׁם. וְשָׁם עַל אֶחָד שְׁבַע מִשְׁאֵר הַמוֹסְפִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מִיכָה ז) כִּימִי צֵאתָּה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת. כִּיּוֹם צֵאתָּה הָיָה לוֹ לִימָר! מַה זֶּה כִימִי? שְׁכַל הַיָּמִים הָעֲלִיוֹנִים הַזְדְּמָנוּ לְשָׁם וְהַזְדְּמָנוּ לְכָאן, מִשּׁוּם כֹּךְ נִפְלְאוֹת, נ' פְּלָאוֹת, חֲמִשִּׁים פְּלָאוֹת, שְׁהָרִי חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִינָה פֶתַח הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהוֹצִיא אוֹתָם מִשָּׁם, וְלָכֵן מְזַכֵּרַת בְּתוֹרָה חֲמִשִּׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מִצְרַיִם, כְּנֶגֶד חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, כֹּךְ יַעֲשֶׂה לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ. וּמַה זֶה אֲרָאנוּ? אֶלָּא אֲרָאנוּ אֶת אוֹתוֹ הַזָּקֵן שֶׁרָאָה בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה, וְאִזְעִיד לְרֵאוֹת אֶת הַפְּרָעָנוּת שֶׁל אָדוֹם

דבר אחר, דבגינהון דשבעה צדיקייא, זמין קודשא בריה הוא לאַעבֿרא לְכָל אומין דעלמא וְלֹא יִשְׁתָּאֵר בְּעֵלְמָא אֲלָא קודשא בריה הוא בלחודוי וישראל גוי אחד בגין כה הכא שבעה יומין. תא חזי, דבגין כה מתמעטין והולכין. וביומא תמינא שלטין ישראל לחודייהו בְּעֵלְמָא ומקריבין פֿר אחד איל אחד, רזא דיחודא. שבעה כבשים לקבל שבעה דרגין. שְׁעִיר עִזִּים, אף על גב דבההוא זמנא יַעבְרִינִיה קודשא בריה הוא מעלמא, עִם כָּל דָּא יִשְׁתָּאֵר מַנִּיה דְּלֹא יִתְבַּטֵּלֹן מִפְּרִיָּה וּרְבִיָּה. ובההוא זמנא יִפְקֹון מִים חַיִּים מִחֻכְמָה עֲלָא (זכריה י"ד) חֲצִצִּים אֶל הַיָּם הַקִּדְמוֹנִי דָּא חֲסֵד עֲלָא וְחֲצִצִּים אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן דָּא גְבוּרָה תַּתָּא וּגְבוּרָה עֲלָא. בְּקִיץ וּבְחֹרֶף בְּסֻטְרָא דְּאִשָּׁא וּבְסֻטְרָא דְּמִיָּא. דְּלֹא יִשְׁתָּאֵר דִּינָא בְּעֵלְמָא אֲלָא כָּלֹא רַחֲמֵי וְחַיִּים וְחִירוֹ בְּעֵלְמָא:

תרגום לעברית

דבר אחר - שְׁבַשְׁבִּיל שְׁבַעַת הַצְּדִיקִים עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְלֹא יִשָּׁאֵר בְּעוֹלָם אֲלָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ וישראל גוי אחד. מִשּׁוּם כֹּה כָּאֵן שְׁבַעַת יָמִים. בֹּא רֵאֵה שְׁמִשּׁוּם כֹּה מִתְּמַעֲטִים וְהוֹלְכִים, וּבִיּוֹם הַשְּׁמִינִי שׁוֹלְטִים יִשְׂרָאֵל לְבָדֵם בְּעוֹלָם וּמִקְרִיבִים פֶּר אֶחָד, אֵיל אֶחָד, סוּד הַיְּחֻד. שְׁבַעַת כְּבָשִׂים - כְּנָגֵד שְׁבַע דְּרָגוֹת. שְׁעִיר עִזִּים - אף על גב שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן יַעֲבִירֵנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִן הָעוֹלָם, עִם כָּל זֶה יִשָּׁאֵר מִמֶּנּוּ שְׁלֹא יִתְבַּטְּלוּ מִפְּרִיָּה וּרְבִיָּה. וּבָאוֹתוֹ זְמַן יֵצְאוּ מִים חַיִּים מִחֻכְמָה הָעֲלִיּוֹנָה, (זכריה יד) חֲצִצִּים אֶל הַיָּם הַקִּדְמוֹנִי - זֶה חֲסֵד עֲלִיוֹן, וְחֲצִצִּים אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן - זֶה גְבוּרָה תַּתָּוֹנָה וּגְבוּרָה עֲלִיּוֹנָה. בְּקִיץ וּבְחֹרֶף - בְּצֵד הָאֵשׁ וּבְצֵד הַמַּיִם. שְׁלֹא יִשָּׁאֵר דִּין בְּעוֹלָם, אֲלָא הַכֹּל רַחֲמִים וְחַיִּים וְחִירוֹת בְּעוֹלָם.

ותא חזי בהאי חגא עבדין נסוה המים. נביע דחסד באינון שתין מששת ימי בראשית, וכולהו שבועה יומין עלאין מקבלין מאינון מים חיים דנפקין מירושלים עלאה טמירא. ובאן אתר רמיז לאינון מים חיים, באינון שיתין. וחסידי וצדיקי חדאן בהאי הלולא, בגין דרמיזא לההוא טיבו דומין קודשא בריה הוא למעבד כד יעבר קודשא בריה הוא סאיכו מארעא דיתתון אינון מים חיים טהורים באינון שיתין, בההוא מזבח עלאה ההוא ים האחרון. ואינון תלתא לוגין מים י"ח בצים לקבל צדיק דאקרי ח"י העולם, ועל ידיה מים נחתין באינון שיתין.

תרגום לעברית

ובא ראה, כחג הזה עושים נסוה המים, שפע של חסד באותם שיתים מששת ימי בראשית, וכל שבועת הימים העליונים מקבלים מאותם מים חיים שיוצאים מירושלים העליונה הטמירה. ובאיזה מקום רמוז על אותם מים חיים? באותם שיתים, וחסידים וצדיקים שמחים בהלולא הזו, משום שרומז לאותו הטוב שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות כשיעביר הקדוש ברוך הוא את הטמאה מן הארץ, שירדו אותם מים טהורים באותם השיתים באותו מזבח עליון, ים האחרון, והם שלשה לגים מים, שמונה עשרה ביצים, כנגד צדיק שנקרא חי העולמים, ועל ידו המים יורדים באותם שיתים.

טקסט הזוהר

ותא חזי הלל הזקן כד הוה חדי בהאי הלולא אמר אם אני כאן הכל כאן. ואם אין אני כאן מי כאן. הוא רמיז ואמר אי שכינתא דאקרי אני שרייא כאן. הכל כאן ההוא אתרא דאקרי כל דאתי לאזדוגא בה. ואם אין אני כאן מי כאן. דהא לא חשיבא טיבו שלימא בגין דשכינתא לא שרייא בארעא קדישא. אבל כד ישתלמו אינון פרים כדין כתיב

(ישעיה י"ב) וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְּשׁוּעָה. מֵאֵן אֵינוֹן. שִׁית מַעַיְנֵי דְאֵינוֹן מְרִיקִין בְּהֵאֵי יְשׁוּעָה וּכְדִין עֲלֵמָא כּוּלִּיה בְּחֻדָּה בְּגִין דְּנִפְקָא שְׂכִינְתָּא מִבֵּין הֵהוּא סְאִיבו דְשָׂאָר עֲמִין, בְּגִין כֶּךָ (במדבר כ"ט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהֲיֶה לָכֶם.

תרגום לעברית

ובא וראה, כְּשֶׁהֲלַל הֶזְקֵן הָיָה שָׁמַח בְּהַלּוּלָא הַזֶּה, אָמַר, אִם אֲנִי כָּאן - הַכֹּל כָּאן, וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן - מִי כָּאן? הָיָה רוֹמֵז וְאוֹמֵר, אִם שְׂכִינָה שְׁנִקְרָאת אֲנִי שׁוֹרָה כָּאן - הַכֹּל כָּאן, אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא כֹּל שְׂבָה לְהַזְדַּיֵּג בָּהּ. וְאִם אֵין אֲנִי כָּאן - מִי כָּאן? שְׁהֲרִי לֹא חָשׁוּב טוֹב שָׁלֵם, מִשּׁוּם שְׂשִׁכְינָה לֹא שׁוֹרָה בְּאַרְץ הַקְדוּשָׁה. אֲכַל כְּשִׁישְׁתַּלְמּוּ אוֹתָם פָּרִים, אָז כָּתוּב (ישעיה יב) וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְּשׁוּעָה. מִי הֵם? שְׂשָׂה מַעַיְנֹת שְׁמִרְיקִים בְּיְשׁוּעָה הַזֹּאת, וְאִזְּ הָעוֹלָם כָּלוּ בְּחֻדָּה, מִשּׁוּם שְׂשִׁכְינָה יוֹצֵאת מִתּוֹךְ אוֹתָהּ טְמֵאת שְׂאָר הָעַמִּים, מִשּׁוּם כֶּךָ (במדבר כט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהֲיֶה לָכֶם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי עֶשֶׂר נְטִיעוֹת עֲרֵבָה וְנִסּוּף הַמַּיִם הֶלְכָּה לְמַשָּׁה מְסִינִי. שְׂאָר מְלִי דְאִוְרִייתָא תוֹרָה. וְהֵכָא הֶלְכָּה. מֵאִי טַעְמָא, אֵלָא בְּגִין דְּהֵאֵי אַתְרָא דְאֶקְרִי הֵר סִינִי, תוֹרָה שְׂבַעַל פָּה אוֹלִיפֶת לִיָּה לְמַשָּׁה לְקִשְׁרָא קִשְׁרִין דְּמַהִּימְנוּתָא. אֵינוֹן עֶשֶׂר נְטִיעִין דְּנִצְבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהֵא אֶחִיד לוֹן בְּהֵהוּא אַתְרָא דְאֶקְרִי עֲרֵב שְׂבִיעִית וְיַעֲבֹדוֹן פָּרִי בְּהֵהוּא בֵּית סָאָה, בְּגִין דְּאִייתִי מְזוֹנָא לְעֵלְמָא בְּהֵאֵי שְׂבִיעִית. דְּלִית לוֹן מְזוֹנָא אֵלָא מִהֵהוּא שְׂתָא שְׂתִיתָאָה דְּזִרְעִין בְּהַ זִרְעִין, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (הושע י') זִרְעוּ לָכֶם לְצִדְקָה וְקִצְרוּ לְפִי חֶסֶד, מָה דְּזִרְעִין יְהֵא לְהֵהוּא אַתְרָא דְאֶקְרִי צִדְקָה שְׁלִימָה, וּכְדִין וְקִצְרוּ לְפִי חֶסֶד כְּדִין יְהֵא טִיבו עֲלָאָה. וּמֵאֵן אִיהוּ לְפִי (פי) חֶסֶד דָּא אַבְרָהָם.

בא ראה, עֲשֹׂר נְטִיעוֹת, עֲרֹכָה וְנִסּוּךְ הַמִּים - הִלְכָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי, שָׁאָר הַדְּבָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה - תּוֹרָה, וְכָאֵן הִלְכָּה. מָה הַטָּעַם? אֵלָּא מְשׁוּם שֶׁמָּקוֹם זֶה שֶׁנִּקְרָא הַר סִינִי, תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה לְמִדָּה אֶת מִשָּׁה לְקֹשֶׁר קִשְׁרֵי הָאֱמוּנָה. אוֹתָן עֲשֹׂר נְטִיעוֹת שֶׁנִּטְעַה הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שָׁאֲחִז אוֹתָן בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא עֲרֹב שְׂבִיעִית, וַיַּעֲשׂוּ פָּרִי בְּאוֹתוֹ בֵּית סָאָה, כְּדִי שְׂיִבֵּא מְזוֹן לְעוֹלָם בְּשְׂבִיעִית הַזֶּה, שָׁאִין לָהֶם מְזוֹן אֵלָּא מֵאוֹתָהּ שָׁנָה שְׁשִׁית שְׁאוֹרְעִים בָּהּ זֶרְעִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (הוֹשֵׁעַ י) זֶרְעוּ לָכֶם לְצִדְקָה וְקִצְרוּ לְפִי חֶסֶד. מָה שְׁאוֹרְעִים יִהְיֶה לְאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא צִדְקָה שְׁלֵמָה, וְאִזּוֹ וְקִצְרוּ לְפִי חֶסֶד, אִזּוֹ יִהְיֶה טוֹב הָעֲלִיּוֹן. וּמִי הוּא לְפִי חֶסֶד? זֶה אֲבָרָהִם.

טקסט הזוהר

וְתָא חֲזִי לְתַתָּא שְׁבַעָה עֶבְדֵּין אֵית בִּינִיהוֹן. זְרִיע'ה לְקַבֵּל אִימָא עֲלָאָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית מ"ז) הָא לָכֶם זֶרַע. קִצְיָר'ה לְקַבֵּל דִּרְגָא דְאַבְרָהָם הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְקִצְרוּ לְפִי חֶסֶד. דִּיש'ה בְּחֵרוּץ לְקַבֵּל דִּרְגִיָּה דִּיצְחָק דְּעַבִּיד דִּינָא וְאַפְרִישׁ תַּכֵּן מִהֵהוּא בָּר. דִּינָא אֲפֹרִישׁ מִנִּיהּ וְעַבִּד דִּינָא בְּרִשְׁיָעִי עֲלָמָא וְכִדִּין אִינְהוּ כְּמוּץ לְפָנֵי רוּחַ. וְהָאִי רוּחַ דָּא דִּרְגָא דִּיעֲקֹב דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית מ"ה) וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב, וְלְקַבְּלִיהּ זֶרַח'ה וְהוּא מוּץ לְאַשָּׁא אֲתִיָּהִיב לְמִיכָל. טוֹח'ן לְקַבֵּל דִּרְגָא דְמִשָּׁה. ל'ש לְקַבֵּל דִּרְגָא דְאַהֲרֹן. אוֹפ'ה לְקַבֵּל דִּרְגָא דְצִדִּי'ק וְאַתְּעַבִּיד לְח'ם בְּיָדוֹ דְצִדִּי'ק בְּהֵהוּא אוֹר דְּאִית בְּצִיּוֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים קל"ו) נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר. בְּקִדְמִיתָא לְכ'ל וְלִכְתָּר לְהֵהוּא אֲתֵר דְּאֲקָרִי בְּשָׂר וּמָאִי לָחֶם דָּא קִיּוּמָא.

תרגום לעברית

בא ראה, לְמִטָּה שְׁבַעָה מַעֲשִׂים יֵשׁ בִּינִיָּהֶם. זְרִיעָה - כְּנָגֵד הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (בְּרַאשִׁית מו) הָא לָם זֶרַע. קִצְיָרָה - כְּנָגֵד דִּרְגַת אֲבָרָהִם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב [ו] קִצְרוּ לְפִי חֶסֶד. דִּישָׁה בְּחֵרוּץ - כְּנָגֵד דִּרְגַת יִצְחָק, שְׁעוֹשָׁה דִּין וּמִפְרִיד תַּכֵּן מֵאוֹתוֹ בָּר. דִּין מִפְרִיד מִמֶּנּוּ,

ועושה דין ברשעי העולם, ואז הוא (תהלים לה) כמץ לפני רוח. ורוח הוא זו הדרגה של יעקב, שכתוב (בראשית מה) ותחי רוח יעקב, וכנגדו זורה. ואותו המץ נתן לאש למאכל. טוחן - כנגד דרגת משה. לש - כנגד דרגת אהרן. אופה - כנגד דרגת צדיק, ונעשה לחם בידו של צדיק באותו אור שיש בציון. זהו שכתוב (תהלים קלו) נתן לחם לכל בשר. בתחלה ל'כל', ואחר כך לאותו מקום שנקרא בשר. ומה זה לחם? זה הקיום.

טקסט הזוהר

ובחאי שתא שביעתא לא עבדין עבדתא, אלא אכלין ההוא לחם דאתייהיב להו משתא שתיתאה. וכולהו עלמין בחדוה נייחין וכולהו מסכני ועתיירי כולהו שוין בהאי אתר, דהא כולהו תתאי מהאי שתא שביעתא מתזנין. ואי בר נש עביד באינון פירין סחורתא. האי דאתרא דעניותא מנע מניה ברכאן, בגין כך מנע מניה ברכאן. ובצי בר נש לאחזאה דהאי ארעא קדישא דקודשא בריך הוא אית לה נייחא בבעלה וקודשא בריך הוא יחייב לחם להאי כ'ל. וכ'ל לההוא אתרא דאקרי בש'ר מפש'ר, ולית לה נהורא מדילה אלא הנהו ספיחי דשתיתאה דאזדרעו בה ממילא.

תרגום לעברית

ובשנה השביעית הוא לא עושים מלאכה, אלא אוכלים אותו לחם שנתן להם בשנה הששית, וכל העולמות נחים בחדוה. וכל העניים והעשירים, כלם שוים במקום זה, שגרי כל התחתונים גוונים משנה השביעית הוא. ואם אדם עושה סחורה באותם פרות, המקום הזה של עניות מונע ממנו ברכות, ולכן מונע ממנו ברכות. וצריך אדם להראות שגאריך הקדושה הוא של הקדוש ברוך הוא יש נחת עם בעלה, והקדוש ברוך הוא נותן לחם לכל הזה, ו'כל' לאותו מקום שנקרא (בראשית ב) בשר מפש'ר, ואין לה אור משלה, אלא אותם ספיחי הששית שגזרעו בה ממילא.

ובְּעֵי בַר נֶשׁ בְּהֵוָה עָרַב שְׁבִיעִית לְמַעַבְדַּ עֲבִידָתָא דְאַרְעָא בְּאִינוּן עֶשְׂרֵי נְטִיעוֹן אֲשֶׁתְּלִימוֹ
 בָּהּ דְּתַתִּיחַד הָאִי אַרְעָא בְּהוּ, וְלֹא תַתְּפָרֵשׁ מִנִּיָּהּ וְתַתְּקִרִי אֲפִי הִיא נְטִיעָה, נְצִיבוּ דְנִצָּב
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין דְּלֹא יִתְמַנֶּע מִינָהּ הֵהוּא טִיבוּ דְאִית לָהּ עִם בְּעָלָהּ, נִיחָא
 בְּשְׁבִיעִית. בְּגִין כֹּךְ אָדָם בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אֲתַבְּרִי וְאִזְדוּגָת עֲמִיה בַּת זִוְגִיָּה לְאֲתַעֲנָגָא
 בְּשַׁבָּתָא, וְהִשְׁתָּא אִזְדוּגָת צַדִּיק בְּשִׁיתָאָה לְמִיָּהב נִהִירוּ לְהָאִי הָרָסִינִי.

תרגום לעברית

וְצִרִיךְ אָדָם בְּאוֹתוֹ עָרַב שְׁבִיעִית לַעֲשׂוֹת מְלָאכָת הָאָרֶץ בְּאוֹתוֹן עֶשְׂרֵי נְטִיעוֹת שֶׁהִשְׁתַּלְּמוּ
 בָּהּ, שֶׁתַּתִּיחַד הָאָרֶץ הִיא עֲמָהֶם וְלֹא תִפְרֹד מֵהֶם, וְאִפִּי הִיא תִקְרָא נְטִיעָה, נְטִיעָה שְׁנִטָּע
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שֶׁלֹּא יִמָּנַע מִמֶּנָּה אוֹתוֹ טוֹב שֶׁיֵּשׁ לָהּ עִם בְּעָלָהּ מִנוּחָה בְּשְׁבִיעִית.
 וְלִכּוֹן נִבְרָא אָדָם בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי, וְהִזְדוּגָה עִמּוֹ בַּת זִוְגוֹ לְהִתְעַנֵּג בְּשַׁבָּת, וְעַכְשָׁו הִזְדוּגָה צַדִּיק
 עִם שְׁשִׁי לְתַת אוֹר לְהָרָסִינִי הַזֶּה.

טקסט הזוהר

וְתָא חֲזִי, הָרָסִינִי חוֹרֵב אֲתַקְרִי כִּד אִזְדוּג עֲמִיה וְאִ'ו. וְאִי בְּנֵי נֶשָׁא מְפָרִישִׁין וְאִ'ו מִינָהּ,
 אֲקִרִי חֶרֶב לִי, דְּהָא חֶרֶב כְּתִיב, וְעַבְדָּא נִוְקָמִין. בְּגִין כֹּךְ הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינֵי תוֹרָה
 שְׁבַעֲלָ פֶה דִּיכְלָלוֹן יְתָה בְּאִינוּן עֶשְׂרֵי נְטִיעוֹן עָרַב שְׁבִיעִית, וְיִיתִי מְזוֹנָא לְעִלְמָא בְּשְׁבִיעִית.
 דְּהוּא אֲתַרָּא דְלִית לָהּ נְהוּרָא אֲלֵא מָה דְאֲתִיָּהִיב לָהּ מֵהֵהוּא וְאִ'ו.

תרגום לעברית

וְבֹא וּרְאֵה, הָרָסִינִי חוֹרֵב נִקְרָא כְּשֶׁמִּזְדוּג עִמּוֹ וְאִ'ו, וְאִם בְּנֵי אָדָם מְפָרִידִים וְאִ'ו מִמֶּנָּה,
 נִקְרָא חֶרֶב לָהּ, שֶׁהָרִי כְּתוּב חֶרֶב, וְעוֹשֶׂה נְקָמוֹת, לִכּוֹן הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינֵי תוֹרָה שְׁבַעֲלָ
 פֶה, שֶׁיְכַלְלוּ אוֹתָהּ עִם אוֹתָם עֶשְׂרֵי נְטִיעוֹת עָרַב שְׁבִיעִית, וְיָבֹא מְזוֹן לְעוֹלָם בְּשְׁבִיעִית,
 שֶׁהוּא מְקוֹם שְׁאִין לוֹ אוֹר אֲלֵא מָה שֶׁנִּתֵּן לוֹ מֵאוֹתוֹ וְאִ'ו.

וְתָא חֲזִי יִשְׂרָאֵל כַּד עֲבָדוּ עֲגָלָא וְאַפְרִישׁוּ בְּרַכָּאן מִהָאֵי הָרַ חוֹרֵב דְּאַפְרִישׁוּ מִנִּיהּ וְא' ו' וְקָצִיצוּ בְּנִטְיָעוֹת בְּאִינוֹן נְטִיעָן, מָה כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ג) וַיִּתְּנָצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מִהַר חוֹרֵב. הֵהוּא עַדִּי עֲלָאָה, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְדִרְוּעָא דְשׁוּיִין בְּיַד כְּהָה אַעֲדִיאוּ מִנְהוֹן. וּמֵאֵן אֲתֵר אֲתִיָּהִיב לוֹן, מִהַר חוֹרֵב כַּד אֲזִדּוּג כָּה וְא' ו'. וְהִשְׁתָּא (מִשְׁלֵי ט"ז) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף וְאַתְעָרוּ עֲלֵיהוֹן חֶרֶב.

תרגום לעברית

ובא וראה, כִּשְׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֲגָלָה, וְהִפְרִידוּ הַבְּרָכוֹת מִהַר חוֹרֵב הַזֶּה, שֶׁהִפְרִידוּ מִמֶּנּוּ וְא' ו' וְקָצִיצוּ בְּנִטְיָעוֹת, בְּאוֹתָן נְטִיעוֹת מָה כְּתוּב? (שְׁמוֹת לג) וַיִּתְּנָצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מִהַר חוֹרֵב. אוֹתוֹ תְּכַשִּׁיט עֲלִיוֹן, תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְזִרְעֹעַ שְׁשָׁמִים בְּיַד כְּהָה הִסִּירוּ מֵהֶם, וּמֵאִיזָה מְקוֹם נָתַן לָהֶם? מִהַר חוֹרֵב, כִּשְׁהֲזִדּוּג עֲמָה וְא' ו'. וְכַעַת (מִשְׁלֵי טז) [ו] נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, וְעוֹרְרוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַחֶרֶב.

טקסט הזוהר

בְּגִין כָּה בְּנֵי לִוִּי דְעֲבָדוּ לִוְיָהּ לְהָאֵי אֲתֵרָא, אֲתִפְרְעוּ מִנְהוֹן. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ב) וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לִי אֵלֵי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי לִוִּי, דְּהָא לָא עֲבָדוּ פְּרוּדָא אֶלָּא לִוְיָהּ. וְאָמַר לוֹן מֹשֶׁה (שְׁמוֹת ל"ב) כֹּה אָמַר יְיָ עֲבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה, בְּגִין דְּהָאֵי כ"ה יְהִיב לִוִּי רְשׁוּתָא לְמַעַבְדַּ דִּינִין וּמֵאֵן אִיהוּ כ"ה, דָּא הָרַ חוֹרֵב וּבְגִין כָּה קִטְלוּ מִנְהוֹן כְּשִׁלְשֵׁת אֶלְפֵי אִישׁ, שְׁלִשֶׁת לָא אֲתִמָּר, אֶלָּא כְּשִׁלְשֵׁת לְקַבֵּל הִנְהוּ תִלְתָּא דִּרְגִין דְּהוּוּ מְלִיִין לְהָאֵי בָּאֵר. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית כ"ט) וְהִנֵּה שָׁם שְׁלִשָּׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ. בְּגִין דְּאִינוֹן גְּרָמוּ דִּיסְתַּלְקוֹן מִינָהּ וְהָא אוּקְמוּהָ.

משום כך, בני לוי שעשו לוייה למקום זה, נפרעו מהם, זהו שכתוב (שמות לב) ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי, ויאספו אליו כל בני לוי. שהרי לא עשו פרוד, אלא לוייה. ואמר להם משה, כה אמר ה' עברו ושובו משער לשער במחנה. משום שה' כה' הזאת נתנה להם רשות לעשות דינים. ומיהו כה? זה הר חורב, ולכן הרגו מהם כשלת אלפי איש. שלשת לא נאמר, אלא כשלת, כנגד אותן שלש דרגות שהיו ממלאות את הבאר הזו. זהו שכתוב (בראשית כט) והנה שם שלשה עדרים צאן רבצים עליה, משום שהם גרמו שיסתלקו ממנה, והרי בארוה.

טקסט הזהר

בגין כך פקידת ליה האי תורה שבעל פה למשה על אינון עשר נטיעו וערכה דיקיפון להאי מזבח באינון ערבי נחל לקבל תרין דרגין דמקיפין לעילא דאינון נצ"ח הו"ד. וכדין יעבדון נסוד המים מאינון מים חיים דאתין על ידי דצדיק ולא ימנעון מהאי מזבח טיבו עלאה.

תרגום לעברית

משום כך צוה תורה שבעל פה ה את את משה על אותן עשר נטיעות וערכה, שיקיפו את המזבח הזה עם אותם ערבי נחל, כנגד שתי דרגות שמקיפים למעלה, שהם נצח והוד, ואז יעשו נסוד המים אותם מים חיים שבאים על ידי צדיק, ולא ימנעו ממזבח הזה הטוב העליון.

טקסט הזהר

ותא חזי כל שאר יומי דשתא בהאי מזבח עבדין נסוד היין, רמיז לדינא דעייל בה למידן עלמא. אבל בחג עבדין אוף במים חיים. דהא חיים ונהירו אתוסף ביהווא זמנא (ישעיה י"א) כי מלאה הארץ דעה את יי כמים לים מכסים.

ובא וראה, כל שאר ימות השנה עושים במזבח הזה נסוך היין, רומז לדין שנכנס בה לדון את העולם. אבל בחדג עושים אף במים חיים, שהרי חיים ואור נוסף באותו זמן, (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים.

טקסט הזוהר

עשרה פעמים נמנו ישראל, אחת בירידתן למצרים דכתיב (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה וכו' (וגו'). ואחת בעלייתן דכתיב (שמות י"ב) כשש מאות אלה. ושנים בחומש הפקודים ושנים בימי שאול, א' בבזק וא' בטלאים, וא' בימי דוד (שמואל ב' כ"ג) ויתן יואב את מספר העם אל המלך. וא' בימי עזרא (עזרא ב') כל הקהל באחד. וא' לעתיד לבא (ירמיה ל"ג) עוד תעבורנה הצאן על ידי מונה.

תרגום לעברית

עשר פעמים נמנו ישראל: אחת בירידתם למצרים, שכתוב (בראשית מו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה וגומר. ואחת בעלייתם, שכתוב (שמות יב) כשש מאות אלה. ושנים בחומש הפקודים. ושנים בימי שאול, אחת בבזק ואחת בטלאים. ואחת בימי דוד, (שמואל ב כד) ויתן יואב את מספר מפקד העם אל המלך. ואחת בימי עזרא, (עזרא ב) כל הקהל באחד. ואחת לעתיד לבא, (ירמיה לג) עד תעבורנה הצאן על ידי מונה.

טקסט הזוהר

אשרי אדם מצא חכמה, דא אדם עלאה דאשרי עלוי טיבו דעתיקא. אימתי, כד מטא חכמה כמה דאת אמר (משלי י"ח) מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מי. דא רעוא דעתיקא ומאי איהו האי חכמה, דא חכמה זעירא דהיא רברבא באתחברותא לעילא.

מָצָא, מֵאִי מָצָא כְּגוֹן דְּאִשְׁתַּכַּחַת בְּכָלָא. וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה דְּבָעֵי לְעֵינָא וּלְאַסְתַּכְלָא
וּלְאַפְקָא מְעוּמָקָא עֲלָאָה תְּבוּנָה, לְאַנְהָרָא לְהֵאִי חֲכָמָה. וְעַל יְדֵי דִמְאֵן אֶתְנַהֲרֵת עַל יְדֵי
עֲלָאָה דְּמַפִּיק רְצוֹן מְלַעֲיָלָא לְאַנְהָרָא לָהּ:

תרגום לעברית

אֲשֶׁרִי אָדָם מָצָא חֲכָמָה - זֶה אָדָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהִשָּׁרָה עָלָיו הַטּוֹב שֶׁל הָעֵתִיק (כֶּתֶר),
אֵימָתִי. כְּשֶׁמִּגִּיעָה הַחֲכָמָה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי יח) מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן מֶה'.
זֶה הָרְצוֹן שֶׁל הָעֵתִיק. וּמֵהִי הַחֲכָמָה הַזֹּאת? זֶה חֲכָמָה זְעִירָה שֶׁהִיא גְדוֹלָה בְּהִתְחַבְּרוֹת
לְמַעְלָה. מָצָא, מֶה זֶה מָצָא? כִּמּוֹ שֶׁנִּמְצְאוּ בְּכָל. וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה - שֶׁצָּרִיךְ לְעֵין
וּלְהַסְתַּכֵּל וּלְהוֹצִיא מִהַעֲמֶק הָעֲלִיּוֹן תְּבוּנָה לְהַאֲרִיר לְחֲכָמָה הַזֹּאת, וְעַל יְדֵי מִי הִיא נִאֲוָרָה?
עַל יְדֵי הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁמִּפִּיק רְצוֹן מְלַמְעָלָה לְהַאֲרִיר לָהּ:

טקסט הזוהר

השלמה מההשמטות (סימן לח)

שְׁבַע צוּרוֹת קְדוּשׁוֹת יֵשׁ לוֹ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכוּלָן כְּנִגְדָן בְּאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בְּצֻלָם
אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם. וְאֵלּוּ הֵן שׁוֹק יָמִין וּשְׂמָאל. יָד יָמִין וּשְׂמָאל
גּוֹף וּבְרִית הָרִי שֵׁשׁ. וְהָא אֲמַרְתָּ שְׁבַעַה. שְׁבַע הָיוּ בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׁר אֶחָד.

תרגום לעברית

שְׁבַע צוּרוֹת קְדוּשׁוֹת יֵשׁ לוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָלֵן כְּנִגְדָן בְּאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א)
בְּצֻלָם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וְאֵלּוּ הֵן: שׁוֹק יָמִין וּשְׂמָאל, יָד יָמִין
וּשְׂמָאל, גּוֹף וּבְרִית - הָרִי שֵׁשׁ. וְהָרִי אֲמַרְתָּ שְׁבַעַה? שְׁבַע הֵם בְּאִשְׁתּוֹ, (שם ב) וְהָיוּ לְבָשָׁר
אֶחָד.

מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְמַלְךְ שְׁעָלָה בְּלָבוֹ לִיטֹעַ בְּגִנּוֹ תַשְׁעָה אֵילָנִין זְכָרִים וְהָיוּ כָּלָם דְּקָלִים, אָמַר כְּשִׂיְהָיו כָּלָם מִין אֶחָד, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּים. מָה עָשָׂה, נָטַע אֶתְרוֹג בֵּינֵיהֶם וְהָיוּ אֶחָד מֵאוֹתָן הַתַּשְׁעָה שְׁעָלָה בְּלָבוֹ לְהָיוֹת זְכָרִים וְאֶתְרוֹג מֵאֵי הַיָּם, נִקְבָּה וְהִינּוּ דְכָתִיב (ויקרא כ"ג) פָּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תִּמְרִים (ע"כ).

תרגום לעברית

מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה? לְמַלְךְ שְׁעָלָה בְּלָבוֹ לִטֹעַ בְּגִנּוֹ תַשְׁעָה אֵילָנוֹת זְכָרִים, וְהָיוּ כָּלָם דְּקָלִים. אָמַר, כְּשִׂיְהָיו כָּלָם מִין אֶחָד, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּים. מָה עָשָׂה? נָטַע אֶתְרוֹג בֵּינֵיהֶם, וְהָיוּ אֶחָד מֵאוֹתָם הַתַּשְׁעָה שְׁעָלָה בְּלָבוֹ לְהָיוֹת זְכָרִים. וְאֶתְרוֹג מֵהַיָּם נִקְבָּה, וְהִנּוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא כג) פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תִּמְרִים:

טקסט הזוהר

זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם. אֶפְשָׁר לוֹמַר כֵּן וְהָא כְּתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ וְגו' וְאַחֲרַי כֶּף אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ. וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעוֹתָיו וַיִּסְגַּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה. אָלָא אֵימָא, דְּכָתִיב יִצְרָה וְכָתִיב בָּהֶן עָשָׂה וְכָתִיב בָּהֶן בְּרִיאָה. עָשָׂה דְכָתִיב זְכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם, בְּעֵת הִרְפִּיב הַנִּשְׁמָה עַל הַגּוּף וְאַסְף הַכֹּל. וּמִנָּחֲלָן דְּהָאֵי יִצְרָה לִישָׁנָא דְאֶסּוּפִי הוּא דְכָתִיב, וַיִּצֹר יְיָ אֱלֹהִים כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם, וְהִינּוּ דְכָתִיב עַל הָאָדָם זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיִּבְרָךְ אוֹתָם (ע"כ).

תרגום לעברית

זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם (בראשית ה). אֶפְשָׁר לוֹמַר כֵּן? וְהָרִי כָּתוּב (שם א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ וְגוֹמֵר, וְאַחֲרַי כֶּף (שם) אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ. וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעוֹתָיו וַיִּסְגַּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה. אָלָא אֵמַר, שְׁכָתוֹב יִצְרָה, וְכָתוּב בָּהֶן עָשָׂה, וְכָתוּב בָּהֶן בְּרִיאָה. עָשָׂה, שְׁכָתוֹב זְכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם, בְּעֵת הִרְפִּיב הַנִּשְׁמָה עַל הַגּוּף

ואסוף הכל. ומנין לנו שִׁצִירָה זו היא לְשׁוֹן אֶסּוּף הוא שְׁכָתוּב (שם ב) וַיִּצֶר ה' אֱלֹהִים וגו' כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם, וְהִינוּ שְׁכָתוּב עַל הָאָדָם - זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וַיִּבְרָךְ אֹתָם.

טקסט הזוהר

בְּצֻלָּם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ בְּכָל אֲבָרָיו וְכָל חֲלָקָיו, וְהָא אֲמַרִּינָן וַאֲ'ו וּלְמָה הוּא דוֹמָה לְעוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה וְהָאִי וַאֲ'ו אֵינָה אֵלָא שֵׁשׁ קְצוֹת. אָמַר לִיה, בְּרִית מִלָּה וְזוּגוֹ שֶׁל הָאָדָם חֲשִׁבִינָן אֶחָד. שְׁתֵּי יָדָיו ג'. רֹאשׁוֹ וְגוֹפּוֹ ה'. שְׁתֵּי שׁוֹקָיו ו'. וּכְנָגָדָם כְּמוֹתָם בְּשָׁמַיִם דְּכִתִּיב (קהלת ז') גַּם אֵת זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים. וְהִינוּ יָמִים (שמות ל"א) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְלֹא אָמַר בְּשֵׁשֶׁת יָמִים מְלַמֵּד שְׁכָל יוֹם יוֹם יֵשׁ לוֹ כָּחוֹ (ע"כ): (עד כאן מההשמטות) השלמה מההשמטות המשרו הנ"ל

תרגום לעברית

בְּצֻלָּם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ. בְּכָל אֲבָרָיו וּבְכָל חֲלָקָיו, וְהָרִי אָמַר, וַאֲ'ו לְמָה הוּא דוֹמָה? (תהלים קד) לְעוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה, וְהָרִי וַאֲ'ו אֵינָה אֵלָא שֵׁשׁ קְצוֹת. אָמַר לוֹ, בְּרִית מִלָּה וְזוּגוֹ שֶׁל אָדָם חֲשׁוּבִים אֶחָד. שְׁתֵּי יָדָיו שְׁלֵשָׁה. רֹאשׁוֹ וְגוֹפּוֹ חֲמִשָּׁה. שְׁתֵּי שׁוֹקָיו שֵׁשָׁה. וּכְנָגָדָם כְּמוֹתָם בְּשָׁמַיִם, שְׁכָתוּב (קהלת ז') גַּם אֵת זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים. וְהִינוּ יָמִים, (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְלֹא אָמַר בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, מְלַמֵּד שְׁכָל יוֹם יוֹם יֵשׁ לוֹ כָּחוֹ: ע"כ מההשמטות.

טקסט הזוהר

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ וגו'. פְּקוּדָא דָּא לְאַתְעֲסָקָא בְּהָאִי עֲלֵמָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה וּלְמַעַבְדַּ תּוֹלְדִין לְאַתְפִּשְׁטָא שְׁמָא קַדִּישָׁא לְכָל סְטָרִין וּלְמַלְקֻט רוּחִין וְנִשְׁמָתִין לְמַהֲוִי יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא עֵילָא וְתַתָּא. דְּכָל מָאן דְּלֹא אֲתַעֲסֵק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה אֲזַעִיר דִּיוִקְנָא

דְּמַרְיָה דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּהַאי עֲלֵמָא. וְגַרִים דְּלֹא שְׂרִיָּא שְׂכִינְתָּא בְּהַאי עֲלֵמָא דְּכַמָּה
דְּאֶתְוֹסְפֹן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, הִכִּי אֶתְוֹסֵף לְנַחְתָּא (נ' א' דוגמתא) בְּהַאי עֲלֵמָא זִיו יִקְרָא
דְּמִלְכָּא דְּכְתִיב (משלי י"ד) בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ וּבְאַפְס לֹאם מַחְתַּת רְזוּן.

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ וְגוֹמֵר. מִצְוָה זוֹ לְהִתְעַסֵּק בְּעוֹלָם הָזֶה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה וּלְעֲשׂוֹת
תּוֹלְדוֹת, שְׂתִיפֶשֶׁט הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ לְכָל הַצְדָּדִים, וּלְלַקֵּט רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת, שְׂתִיבָה כְּבוֹד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. שְׁכַל מִי שֶׁלֹּא מִתְעַסֵּק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, מְקַטִּין אֶת
הַדְּמוּת שֶׁל רַבּוֹנוֹ שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בְּעוֹלָם הָזֶה, וְגוֹרֵם שֶׁלֹּא תִשָּׁרָה שְׂכִינָה בְּעוֹלָם הָזֶה. כְּמוֹ
שְׁמִתוֹסְפוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת, כֹּךְ מִתְוֹסֵף לָרֶדֶת [נ' א': דגמא] לְעוֹלָם הָזֶה כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ,
שְׁכָתוֹב (משלי יד) בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ וּבְאַפְס לֹאם מַחְתַּת רְזוּן.

טקסט הזוהר

הַדֶּרֶת מֶלֶךְ דָּא זִיו יִקְרָא דְּמִלְכָּא דְּאֶתְוֹסֵף לְנַחְתָּא בְּהַאי עֲלֵמָא, מַחְתַּת רְזוּן דָּא זְעִירוֹ
דְּדִיוִקְנָא דְּמִלְכָּא דְּאֶזְעִיר מִהַאי עֲלֵמָא, הִכִּי אֶזְעִיר מַעֲיִלָּא. דִּהָא הָהוּא זִיוָא לָא נַחִית,
וְאִתְחַשֵּׁב עַל הָהוּא בְּרַ נֶשׁ כְּאִילוֹ אוֹשִׁיד דְּמִין דְּגֵרַע דִּיוִקְנָא דְּלִתְתָּא כְּגוֹנוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא
דְּכְתִיב כִּי בְּצֻלָּם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם, וְאִיהוּ אֶזְעִיר צֻלָּם אֱלֹהִים לְתַתָּא, וְדְמוּת
וְדִיוִקְנָא לַעֲיִלָּא. וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ בְּרַ נֶשׁ לְאִתְעַסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה וּלְמַעַבְד צֻלָּם אֱלֹהִים
לְאַסְגָּאָה יִקְרָא דִּי בְּכָל סְטָרִין: (עד כאן מההשמטות)

תרגום לעברית

הַדֶּרֶת מֶלֶךְ - זֶה זִיו כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ שְׁמִתוֹסֵף לָרֶדֶת לְעוֹלָם הָזֶה. מַחְתַּת רְזוּן - זֶה הַקְטַנְת
דְּמוּת הַמֶּלֶךְ שְׁמַקְטִין מִהָעוֹלָם הָזֶה, כֹּךְ מְקַטִּין גַּם לְמַעַלָּה, שְׁהֲרִי אוֹתוֹ זִיו לֹא יוֹרֵד,
וְנִחְשֵׁב עַל אוֹתוֹ אָדָם כְּאִילוֹ שְׁפַךְ דָּמִים, שְׁגֵרַע הַדְּמוּת שְׁלִמְטָה כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה, שְׁכָתוֹב

(בראשית ט) כי בצלם אלהים עשה את האדם. והוא מקטין צלם אלהים למטה והדמות ודיוקן למעלה, ולכן צריך אדם להתעסק בפריה ורבקה ולעשות צלם אלהים להגדיל כבוד ה' בכל הצדדים: ע"כ מההשמטות.

טקסט הזוהר

רעיא מהימנא השלמה מההשמטות (סימן לח) פקודא דא לקיים פריה ורבקה לקיים בן ובת. בגין דאב תמן י', ואם תמן ה', בן תמן ו', בת תמן ה'. ואב ואם דלית לון בן ובת, גם יי' לא שריא עליהו, וכגוונא דא בעובדא דבראשית אמר פרו ורבו. פרו מסטרא דימינא ורבו מסטרא דשמאלא דביה ברא אלקים כלא, וברא דא עמודא דאמצעיתא. את הארץ דא שכינתא. ואמאי צריך ד', באב ואם בן ובת. בגין דהא אתקדשו ואתברכו בשלש קדושות ושבע ברכאן דאינון י', צריכין למהוי ד' אתוון דשריין עליהו עשרה, למהוי בר נש רשות היחיד למאריה, דרחבו ד' וגבהו י'. ומאן דמתעסק באורייתא ובמצוה בדחילו וברחימו דמאריה באתר דיראה שריא תמן י', באתר דאהבה שריא תמן ה'. באתר דתורה שריא ו', ובאתר דמצוה שריא ה'. באתר דמחשבה דאתמר בה (שמואל ב ז) וזאת תורת האדם, כליל מכלא. שריא ביה יו"ד ה"א וא"ו ה"א. (תהלים קכ"ז) אם יי' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, מאי שוא עמלו בוניו בו, אינון סמא"ל ונחש ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

תרגום לעברית

מצוה זו לקיים מצוות פריה ורבקה לקיים בן ובת, משום שאב שם י', ואם שם ה', בן שם ו', בת שם ה', ואב ואם שיש להם בן ובת, גם ה' לא שורה עליהם. וכמו זה במעשה בראשית אמר (בראשית א) פרו ורבו, פרו מצד הימין, ורבו מצד השמאל, שבו ברא אלהים הכל, וברא זה עמוד האמצעי, את הארץ - זו שכינה. ולמה צריך ארבע, באב ואם בן ובת? משום שהרי התקדשו והתברכו בשלש קדושות ושבע ברכות שהם י',

צָרִיכוֹת לְהִיט אֲרָבַע אוֹתִיּוֹת שְׁשׁוּרוֹת עֲלֵיהֶם עֲשֶׂהָ, לְהִיט אָדָם רְשׁוֹת הַיָּחִיד לְאֹדוֹנוֹ, שֶׁרָחֲבוֹ אֲרָבָעָה וְגָבְהוֹ עֲשֶׂהָ. וּמִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וּבִמְצוֹה בִּירְאָה וּבִאֲהָבָה אֹדוֹנוֹ, בְּמָקוֹם יִרְאָה שְׁרוּיָה שָׁם י', בְּמָקוֹם אֲהָבָה שְׁרוּיָה שָׁם ה', בְּמָקוֹם תּוֹרָה שְׁרוּיָה ו', וּבְמָקוֹם מְצוֹה שְׁרוּיָה ה', בְּמָקוֹם הַמִּחְשָׁבָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שְׁמוּאֵל ב' יט) וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם, כָּלוּל מֵהַכֹּל, שׁוֹרָה בּוֹ יו"ד ה' א' וָא' ו' ה' א', (תַּהֲלִים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית שָׁוֵא עֲמָלוֹ בּוֹנִיו בּוֹ. מָה זֶה שָׁוֵא עֲמָלוֹ בּוֹנִיו בּוֹ? אֵלּוֹ סִמָּא"ל וְנִחַשׁ: ע"כ מֵהַשְׁמָטוֹת.

טקסט הזוהר

נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, דָּאֲתַכְלִיל בְּשִׁית סִטְרִין כָּלִיל מְכָלָא כְּגוֹנוֹנָא דְלַעֲיִלָא, בְּשִׁיפֵי מִתְקַנֵּן בְּרִזָּא דְחֻכְמָתָא כְּדָקָא יָאוֹת כָּלָא תְּקוּנָא עֲלָאָה. נַעֲשֶׂה אָדָם רִזָּא דְכָר וְנוֹקְבָא כָּלָא בְּחֻכְמָתָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ לְאַשְׁתַּכְלֵלָא דָּא בְּדָא לְמַהוּי (ד"א ל"ג חד) הוּא יְחִידָאֵי בְּעֻלְמָא שְׁלִיט עַל כָּלָא:

תרגום לעברית

נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ - שְׁנִכְלֵל בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים כָּלוּל מֵהַכֹּל כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה, בְּאִיבָרִים מְתַקְנִים בְּסוּד הַחֻכְמָה כְּרָאוּי, הַכֹּל תְּקוּנָה עֲלִיוֹן. נַעֲשֶׂה אָדָם - סוּד שֶׁל זָכָר וְנוֹקְבָה, הַכֹּל בְּחֻכְמָה קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה. בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ - לְהַתְתַּקֵּן זֶה בְּזֶה לְהִיט [אֶחָד] הוּא יְחִידֵי בְּעוֹלָם שְׁלִיט עַל הַכֹּל.

טקסט הזוהר

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה (ד"א כָּלִל) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, הִכָּא אֲתַתְּקֵן מָה דְלָא אֲתַמָּר כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי בְּגִין דְּאֲתַבְרִי בִּיה מוֹתָא, וְהִכָּא אֲתַמָּר וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. וְאִזְלָא כְּמָה דְּאֲמַרִי חֲבַרְיָא וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד זֶה מוֹתָא.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה [ד"א כלל] וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד - כָּאֵן נִתְקַן מֶה שֶׁלֹּא נֶאֱמַר כִּי טוֹב בְּשָׁנִי, מִשּׁוּם שֶׁבּוּ נִבְרָא הַמָּוֶת. וְכָאֵן נֶאֱמַר וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד, וַהֲלֹכִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַחֲבֵרִים, וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד - זֶה הַמָּוֶת.

טקסט הזהיר

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד, וְכִי לֹא חָמָא לִיה קוּדֵם. אֲלֹא כִּלְא חָמָא לִיה קוּדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמֵאֵן דִּאֲמַר אֶת כָּל, לְאַסְגָּאָה כָּל דְּרִין דִּיִּיתוֹן לְבִתֵּר כּוֹ, וְכֵן כָּל מֶה דִּיתְחַדֵּשׁ בְּעֵלְמָא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא עַד לֹא יִיתוֹן לְעֵלְמָא. אֲשֶׁר עָשָׂה, דָּא כָּל עוֹבְדִין דְּבִרְאשִׁית, דִּתְמָן אֲתַבְּרִי יִסּוּדָא וְעִקְרָא לְכָל מֶה דִּיִּיתִי וְיִתְחַדֵּשׁ בְּעֵלְמָא לְבִתֵּר כּוֹ. וּבְגִין כֶּה חָמָא לִיה קוּדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא עַד לֹא הָוָה וְשׁוּי כִּלְא בְּעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית. יוֹם הַשְּׁשִׁי, מֵאִי שָׁנָא בְּכֻלְהוּ יוֹמֵי דְלָא אֲתַמָּר בְּהוּ ה' א, אֲלֹא הָכָא כִּד אֲשַׁתְּכַלֵּל עֲלֵמָא אֲתַחֲבֵרַת נּוֹקְבָא בְּדְכוּרָא בְּחִבּוּרָא חֵד, ה' בְּשִׁשִּׁי (ד"א דאיהו ס"א יסוד) לְמַהּוּי כִּלְא חֵד. וְיִכְלוּ, אֲשַׁתְּכַלְלוּ כִּלְא חֵד (ד"א כחד). אֲשַׁתְּכַלְלוּ מִכִּלְא וְאֲשַׁתְּלִימוּ בְּכִלְא:

תרגום לעברית

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד, וְכִי לֹא רָאָה אוֹתוֹ קִדְם? אֲלֹא הַכֹּל רָאָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמֶה שֶׁאָמַר אֶת כָּל - לְרַבּוֹת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁיָּבוֹאוּ אַחֲרָיו, וְכֵן כָּל מֶה שֶׁיִּתְחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּטָרֵם שֶׁיָּבוֹאוּ לְעוֹלָם. אֲשֶׁר עָשָׂה - זֶה כָּל מַעֲשֵׂי בְּרִאשִׁית שֶׁשֶׁם נִבְרָא יִסּוּד וְעִקְרָא לְכָל מֶה שֶׁיָּבֵא וְיִתְחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם לְאַחֲרֵי מִכּוֹן. וּמִשּׁוּם כֶּה רָאָה אוֹתוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁלֹּא הָיָה, וְשֶׁם אֶת הַכֹּל בְּמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית. יוֹם הַשְּׁשִׁי - מֶה שׁוֹנָה בְּכָל הַיָּמִים שֶׁלֹּא נֶאֱמַר בָּהֶם ה' א? אֲלֹא כָּאֵן כָּאֵשֶׁר נִתְקַן הָעוֹלָם, הַתְּחִבְרָה הַנִּקְבָּה בְּזָכֵר בְּחִבּוּר אֶחָד. ה' בְּשִׁשִּׁי [שהוא] [יסוד] לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. וְיִכְלוּ - נִתְקַנּוּ הַכֹּל אֶחָד [כאחד]. נִתְקַנּוּ מִהַכֹּל וְהִשְׁתַּלְּמוּ בְּכָל.

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח (תהלים לא) מִה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ פַּעֲלָתָ לַחֹסִים כִּי נִגַּד בְּנֵי אָדָם. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לְבַר נֶשׁ בְּעֶלְמָא, וְאַתְקִין לִיה לְמַהוּי שְׁלִים בְּפוֹלְחָנִיה וּלְאַתְתַּקְנָא אֲרַחוּי, בְּגִין דִּיזְכִּי לְנַהוּרָא עֲלָאָה דְּגִנְזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקֵיָא כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ.

תרגום לעברית

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (תהלים לא) מִה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ פַּעֲלָתָ לַחֹסִים כִּי נִגַּד בְּנֵי אָדָם. בֹּא רְאֵה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אָדָם בְּעוֹלָם וְהִתְקִין אוֹתוֹ לְהִיּוֹת שְׁלֵם בְּעִבּוּדָתוֹ וּלְתַקֵּן אֶת דִּרְכּוֹ כִּדִּי שְׂיִזְכֶּה לְאוֹר הָעֲלִיּוֹן שְׁגִנְזוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ.

טקסט הזוהר

השלמה מההשמטות (סימן ט"ל)

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ מָאִי הָאִי דְקָא אֲמַרִּינָן כָּל יוֹמָא הָעוֹלָם הֵבֵא, וְלֹא יִדְעִינָן מָאִי קָאָמַר, הָעוֹלָם הֵבֵא מִתְרַגֵּם עֲלֵמָא דְאַתִּי מְלַמֵּד שְׁקוּדָם שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְבְרוּא אוֹר גָּדוֹל לְהָאִיר וְנִבְרָא אוֹר גָּדוֹל שְׂאִין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְשַׁלוּט בּוֹ, צָפָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאִינָן יְכוּלִין לְסוּבְלוֹ לְקַח שְׂבִיעִי וְשֵׁם לָהֶם בְּמִקְוָמוֹ וְהַשָּׂאָר גִּנְזוּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא. אָמַר אִם יִזְכּוּ בְּזֶה הַשְּׂבִיעִי וַיִּשְׁמְרוּהוּ, אָתָּן לָהֶם זֶה לְעוֹלָם אַחֲרוֹן. וְהֵינּוּ דְכִתְיֵב, הָעוֹלָם הֵבֵא. שְׁכַכְרָ בָּא מִקְוָדָם שְׁשֶׁת יָמֵי בְּרָאשִׁית. הֵדָא הוּא דְכִתְיֵב, (שם ל"א) מִה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ פַּעֲלָתָ לַחֹסִים כִּי נִגַּד בְּנֵי אָדָם: (עד כאן מההשמטות)

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדָרַשׁ, מָה זֶה שָׁאֲנוּ אוֹמְרִים כָּל יוֹם הָעוֹלָם הָבָא, וְלֹא יוֹדְעִים מָה אָמַר, הָעוֹלָם הָבָא מִתְּרַגֵּם עַלְמָא דְאַתִּי (הָעוֹלָם הָבָא), מְלַמֵּד שְׂקָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עָלֶיהָ בְּמַחְשָׁבָה לְבָרָא אוֹר גָּדוֹל לְהָאִיר, וְנִבְרָא אוֹר גָּדוֹל שָׁאִין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְשַׁלֵּט בּוֹ. צָפָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁאִינָם יְכוּלִים לְסַבְּלוֹ, לְקַח שְׂבִיעִי וְשֵׁם לָהֶם בְּמִקְוָמוֹ, וְהַשָּׂאֵר גִּנְזוֹ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבָא. אָמַר, אִם יִזְכּוּ בְּזֶה הַשְּׂבִיעִי וְיִשְׁמְרוּהוּ - אֵתָּן לָהֶם זֶה לְעוֹלָם אַחֲרוֹן, וְהִינּוּ שְׂכֵתוֹב הָעוֹלָם הָבָא, שְׂכֵכְרָא בָּא מִקְדָּם שִׁשִּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (תְּהִלִּים לֹא) מָה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיָּה פְעֻלָּתָ לְחוֹסִים בָּהּ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם: ע"כ מֵהַשְׁמָטוֹת.

טקסט הזוהר

וּבִמָּה (ס"א זכ"י בר נש) יִזְכִּי לִיָּה לְבָר נָשׁ לְהֵהוּא נְהוֹרָא, בְּאוֹרֵייתָא. דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא בְּכָל יוֹמָא יִזְכִּי לְמַהוּי לִיָּה חוֹלְקָא בְּעַלְמָא דְאַתִּי, וְיִתְחַשֵּׁב לִיָּה כְּאֵלוֹ בְּאִנִּי עַלְמִין, דְּהָא בְּאוֹרֵייתָא אֶתְבְּנִי עַלְמָא וְאַשְׁתַּכְּלִל הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מְשִׁלִּי ג) יִי בְּחֻכְמָה יִסֵּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתִבּוּנָה, וְכְּתִיב, (מְשִׁלִּי ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֱמוּנָה וְאַהֲיָה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם וְכָל דְּאַשְׁתַּדֵּל בָּהּ שְׂכָלִיל עַלְמִין וְקִיִּים לִיָּה.

תרגום לעברית

וּבִמָּה יִזְכֶּה הָאָדָם לְאוֹתוֹ הָאוֹר? בְּתוֹרָה. שְׂכָל מִי שֶׁמְשַׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה בְּכָל יוֹם, יִזְכֶּה לְהִיּוֹת לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הָבָא, וְיִתְחַשֵּׁב לוֹ כְּאֵלוֹ בְּנֵה עוֹלָמוֹת, שֶׁהֲרִי בְּתוֹרָה נִבְנְה הָעוֹלָם וְנִתְקַן. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (מְשִׁלִּי ג) ה' בְּחֻכְמָה יִסֵּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתִבּוּנָה, וְכְּתוֹב (שֵׁם ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֱמוּנָה וְאַהֲיָה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם. שְׂכָל מִי שֶׁמְשַׁתַּדֵּל בָּהּ, מִתְקַן עוֹלָמוֹת וּמְקַיֵּם אוֹתָם.

וְתָא חֲזִי, בְּרוּחָא עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וּבְרוּחָא מְתַקֵּימָא, רוּחָא דְאַנּוּן דִּלְעָאן
בְּאוּרֵייתָא, וְכָל שְׁכֵן רוּחָא דְהֶבֶל דִּרְכֵּי דְבִי רַב. מָה רַב טוּבָךְ דָּא טוּבָא דְאַתְגָּנִיז.
לִירָאִיךְ לְאַנּוּן דְחֵלִי חֲטָאָה. פְּעֵלְתָּ לַחוּסִים בָּךְ. מַאי פְּעֵלְתָּ דָּא עוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית. רַבִּי
אַבָּא אָמַר דָּא גֵן עֵדֶן, דְּהָא בְּאוּמְנוּתָא עֲבִיד לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא כְּגוּוּנָא
דִּלְעִילָא. לְאַתְתְּקַפָּא בִּיה צְדִיקָיָא

ובא וראה, ברוח עשה הקדוש ברוך הוא את העולם וברוח הוא עומד, רוח של אלו
שעוסקים בתורה, וכל שכן רוח של הבל תינוקות של בית רבן. מה רב טובך - זה
הטוב שנגנז. ליראיך - לאותם יראי חטא. פעלת לחוסים בך - מה זה פעלת? זה מעשה
בראשית. רבי אבא אמר, זה גן עדן, שהרי באמנות עשה אותו הקדוש ברוך הוא בארץ
כמו שלמעלה, לחזק בו את הצדיקים. זהו שכתוב (תהלים לא) פעלת לחוסים בך נגד
בני אדם. שהרי הוא נגד [בני] אדם, והאחר נגד עליונים קדושים. אמר רבי שמעון, גן
העדן למעלה ונגד בני אדם הוא, [ואפלו האחר הוא נגד בני אדם] להתכנס בו צדיקים
שעושים רצון רבונו.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.